

HALU LEHTI

KEVÄT 2022

HALIKON

LUKION

VUOSIKERTOMUS

4.6.2022

Halulehti 1/2022

33. vuosikerta

Yhteystiedot

Osoite

HALIKON LUKIO

Kuruntie 30
24800 Halikko

Rehtori

ARI LEINO

044 7786 001

Vararehtori

MARIKA TAURIAINEN

044 7786 004 (opehuone)

Opinto-ohjaaja

TEIJA ROSENQVIST

044 7786 006

Kurssisihteeri

SOILE VERHOLA

044 7784 031

Kouluterveydenhoitaja

KRISTIINA LAUKKANEN

044 7723 171

Halu somessa

Facebook

/halikonlukio

Instagram

@halikonlukio

Kotisivut

**peda.net/salo/koulut/
halikon-lukio**

Lukion sivuilta löydät tärkeää
opiskeluinfoa sekä kuvagallerian.

Kuvagallerian valokuvaajat

ADA KALLIO

STEFAN LOBKO

EMILIA RÄISÄNEN

PENNINA SILENIUS

VENLA VAINIO

Kansikuva

VENLA VAINIO

Tässä lehdessä

Pääkirjoitus.....	3
Rehtorilta.....	4
Kirjoittajavieraalta.....	5
Stipendit ja lukiodiplomit.....	6
Halun kevät.....	8
Dipolin diktaattori siirtyy siviiliin.....	10
Uusi LOPS21 ja oppivelvollisuus.....	12
Opiskelijahuollon uusia kasvoja.....	14
Farewell Finland.....	15
Hallitus.....	16
Tutorit.....	17
Penkkarit.....	18
Abi- ja opediplomit.....	19
Wanhhat.....	20
Halu Zoo.....	22
Lära sig språk, why not?.....	24
UE6-kolumni.....	26
6 pisteen vihjeet yo-kertaukseen.....	27
Ei sairaus vaan osa identiteettiä.....	28
Abien uusi testamentti.....	30
Ilta lukioon?.....	31
Sijoittamisen lyhyt oppimäärä.....	32
Tarina: Hämärän valtaama.....	34
Kristalleista apua opiskeluun?.....	37
Sarjakuva.....	38
Halun henkilöstö.....	40
Lukuvuosi 2022-2023.....	41
Sanat sekaisin ja senat sakaisin.....	42
Kesäkohde-gallup.....	44

Toimitus

Kevätlukukaudella 2022 Halulehden toimituksessa ovat ahertaneet kuvassa olevat **STEFAN LOBKO, JANI AHONEN, AKI-PETTERI TUOMINEN, HILKKA LIPIÄINEN, MILO SUOMINEN, KRISTO HERRANEN, CECILIA HUNTUS, JENNA SYRJÄLÄ, VENLA VAINIO JA HELMI KUUSISTO**. Myös **ELLA LAANTI, JANETTE OINONEN** ja **EMMA RÖNTYNNEN** ovat olleet mukana tämän lehden teossa. Toimitusta on luotsannut **MARIKA TAURIAINEN**.

Kiitos Halulle, tukijoukoille ja minulle

PÄÄKIRJOITUS

Kun aloitin syksyllä 2019 ensimmäisen lukiovuoteni, muistan ajatelleeni, että kyllä tästä selviään kunnialla. Muistan kyllä myös saaneeni hermoromahduksen jo toisena päivänä, kun meidän piti ladata kaiken maailman ohjelmistoja koneelle, mutta alkusäättämisen jälkeen kaikki alkoi sujumaan ja elämä alkoi hymyllä.

Keväällä 2020 kaikki kuitenkin muuttui, kun Suomeenkin rantautui koronapandemia, joka tulisi tietämättäni kestä-mään koko lukio-opiskelujeni ajan. Ja koska se ei ilmeisesti ollut tarpeeksi, viimeistä kevätlukukautta maustettiin vielä Euroopan sisäisellä sodalla, jota kukaan ei olisi tarvinnut tai halunnut. Ei siis mikään ideaalitalanne, mutta ainakin voin vanhana ja raihnaisena paasata nuoremmilleni kiikkustuolissa, että voi kun se minun nuoruuteni oli niin hirveän rankkaa.

Tilanne on nyt kuitenkin se, että lukio on suoritettu ja ylioppilastutkinto on kainalossa. Tai toivottavasti on, eihän sitä ikinä tiedä. Halulehden ongelmanna on aina ollut se, että jutut pitää yllätys yllätys kirjoittaa etukäteen, ja siksi minunkin pitää nyt tätä kirjoittaessani kuvitella, että muka elän parhaillani kaunista kesälauantaita ja kilistellen kotona skumppalaseja vieraiden kanssa esittelen ylpeänä ylioppilaslakkiani ja todistustani. Ette sitten tule pilkkaamaan minua, jos näin ei käy. Hoidan pilkkaamiseni ihan itse, kiitos vain.

Kokemuksia, kavereita ja kiitollisuutta.

Mitä minulle sitten jäi käteen tästä lukiokokemuksesta? Roppakaupalla uupumusta ja univelkoja? No todellakin! Lukiokirjoja, joita en saa myytyä kenellekään, kiitos uuden opetussuunnitelman? Kyllä vain, onnea äidille ja isälle, jos yritätte joskus päästä niistä eroon. Konkreettisia esimerkkejä siitä, miten asiat eivät aina noudata suunnitelmaa? Tarvitseeko minun edes vastata tähän?

Okei, nyt vitsit sikseen. Mitä minulle oikeasti jäi käteen tästä lukioelämäyksestä? Kokemuksia, kavereita ja kiitollisuutta.

Siksi haluankin tehdä jotain, mitä kukaan ei ole oletetusti ennen tehnyt Halulehden historiassa (toivottavasti näin on, koska muuten tämä on lievästi sanottuna kiusallista, jos ei lukijalle, niin ainakin kirjoittajalle). Haluan nimittäin jättää kirjallisen kiitoksen. Kyllähän jokaisessa yo-juhlan puheessa kiitetään ihmisiä, mutta harvalle jäävät ne kiitokset käteen, ellei sitten joku viisaampana tajunnut kuvata puhetta, jotta sitä voisi sitten myöhemmin muistella.

Ensimmäisenä kiitokset koulun ope-tushenkilökunnalle. Teette korvaamatonta ja vaativaa työtä, kun yritätte parhaanne mukaan sivistää meitä opiskelijoita ja valmistaa meitä suureen, julmaan maailmaan. Olen nähnyt läheltä, minkälaista työtä opettajat tekevät, ja voin kyllä kertoa, ettei käy kateeksi. Teillä tuntuu olevan älytön määrä kärsivällisyyttä, enkä ymmärrä, mistä te sen taitotte. Itselläni olisi palanut käpy jo ennen kuin olisin saanut aloitettua oppitunnin. Kiitos siis, että jaksatte tsemppata ja joustaa meidän kanssamme. Kiitos myös rehtorille, joka pitää arjen kasassa. P.S. Se viittasi on muuten aika hieno.

Seuraavaksi haluan kiittää kurssisih-teeriä, opiskelijahuoltoa ja siistijöitä. Kurssisih-teerimme hoitaa opiskelijoiden asiat kuntoon sellaisella tarmolla, ettei kauaa tarvitse odottaa, kun Wilmaan kilahtaa jo viesti, jossa lukee ”Asia on nyt hoidettu!”. Kiitos siis tehokkuudestasi. Mitä sitten tulee meidän lukiomme opiskelijahuoltoon: teette tärkeää työtä, ja on hienoa, että meidän lukiossamme tämä puoli on hoidettu kuntoon. Apua saa, jos sitä kysyy. Kiitos siitä, että

pyritte auttamaan meitä, silloin kun meillä itsellämme ei ole siihen voimavaroja. Suurkiitos myös koulumme siistijöille. Jotkut saattavat vähätellä työtänne, mutta te teette hiljaista (jos imuria ei lasketa) ja tärkeää työtä. Opiskelu on huomattavasti nautinnollisempaa, kun siihen tarkoitettut tilat ovat puhtaita.

Kanssaopiskelijat, nyt on teidän aikanne loistaa. Lukiojutut jäävät takalalle, mutta ystävyssuhteet säilyvät, ja jos ne eivät säily, niin ainakin yhteiset kokemukset ja muistot säilyvät. Toivottavasti ette jää vain muistoksi, koska te teitte tästä lukiokokemuksesta parhaan mahdollisen. Ja teille, joiden kanssa en ikinä jutellut tai ollut minkäänlaisessa kontaktissa: kiitos myös teille ja olkaa kilttejä toisillenne. Jos pelaatte korttine oikein, viereisessä pulpetissasi saat-taa istua elinikäinen ystäväsi.

Iso käsi myös kotijoukoille! Teillä on valtava merkitys lukiolaisen elämässä lukion henkilökunnan ja kanssaopiskelijoiden lisäksi. Te jaksatte tsemppata ja autatte mahdollisuuksienne mukaan. On hienoa, että takana seisoo tukiverkosto, joka ottaa kiinni, jos matto vedetään jalkojen alta.

Ja lopuksi Snoop Doggia lainaten:

”Viimeisimpänä muttei vähäisimpänä, haluan kiittää itseäni. Haluan kiittää itseäni siitä, että uskoin itseäni. Haluan kiittää itseäni siitä, että työskentelin ahkerasti. Haluan kiittää itseäni siitä, etten pitänyt vapaapäiviä. Haluan kiittää itseäni siitä, etten koskaan luovuttanut.”

Ja sinun pitäisi tehdä samoin. Ei siis kiittää minua, mutta kiittää itseäsi. Koska kaikesta avusta ja tuesta huolimatta sinä, **ylioppilas**, olet se, joka on tehnyt suurimman duunin.

TEKSTI JA KUVITUS
HELMI KUUSISTO

Orastava huolettomuus muuttui huoleksi – ja huoli toivoksi

REHTORILTA

Nuorten lukioikäisten elämään kuuluu vapaus olla ja mennä, viettää aikaa ystävien kanssa, juhlia, suunnitella tulevaa ja unelmoida.

Nykyisille lukiolaisille tämä ei ole ollut eikä ole itsessään selvää. Huolettomuuden sijaa huoli ja epävarmuus ovat olleet jatkuvana riesana parin viimeisen vuoden aikana.

Koronapandemia on piinannut kaikkia suomalaisia, mutta vaikuttanut erityisesti opiskelijoiden mieleen. Kauan odotettu olikin rajoitettua todellisuutta: paljosta jouduttiin luopumaan ja paljon jäi kokematta.

Kun koronan myötä asetettuja rajoituksia oltiin poistamassa ja normaali vapaus oli koittamassa, Venäjä hyökkäsi Ukrainaan, itsenäiseen ja suvereeniin valtioon. Mielipuolinen hallitsija yrittää oikeuttaa kansanmurhaa propagandalla, historian vääristelyllä ja omilla provokaatioillaan. Putinin siunauksella julmuudella ei ole rajoja, ja Venäjästä hän on tehnyt totalitaristinen hylkiövaltion.

Koronahuolen tilalle tuli äkkiä sodan pelko ja ahdistus: mikä on vainoharhaisen diktaattorin seuraava siirto. Nuorten tulevaisuudenusko on ollut koetuksella.

Vaikka orastava huolettomuus muuttui helmikuussa uudeksi huoleksi, toivo paremmasta on vielä voimakkaampi. Onneksi opiskelijat jaksavat nähdä tulevaisuudessa valoa ja edelleen unelmoida. Nuoret uskovat tieteen ja demokratiaan, hallitsevat yhä paremmin lähdekritiikin ja ovat valmiita toimimaan paremman tulevaisuuden hyväksi.

Kiitän opiskelijoita ja henkilökuntaa mukavasti sujuneesta lukuvuodesta.

Kaikesta huolimatta auringon valo ja lämpö kutsuvat rentoutumaan ja hengähtämään.

Nauttikaa kesästä ja vapaudesta!

ARI LEINO
rehtori

HALIKKO SAI LUVAN PERUSTAA LUKION

Halikko saa ensi syksystä oman lukion. Valtioneuvosto on eilen myöntänyt Halikon yhteiskoulun kannatusyhdistykselle luvan perustaa yhteislukio lukuvuodesta 1973–74 lähtien. Lukion perustamislupa myönnettiin.

Koulukeskuksen laajennus- ja saneeraus on valmistunut. Tämän

Kohti juhlavuotta

HALIKON LUKIO 50 VUOTTA

1973-2023

#Halu50

johtaja Lassi-

jatkamaan opiskelua Salon kioihin. Nyt on mahdollisuus tulla koulun Halikkeen

Salon Seudun Sanomat 14.5.1973

Elämä ja unelmat kantaa

Moni lukiolainen pätkäilee ja jopa tuskailee tulevaisuuttaan: Mitä tekisin lukion jälkeen? Mikä minusta tulee isona? Pääsenkö opiskelemaan sinne, minne haluan? Halun kevään 2021 ylioppilas Ella Lindegren pohdiskeli samanlaisia kysymyksiä lukiovuosinaan, mutta tajusi lukion jälkeen, että kannattaa luottaa, että oma paikka löytyy lopulta.

KIRJOITTAJAVIERAALTA

Siitä on kulunut melkein vuosi, kun valmistuin ylioppilaaksi, vaikka oikeasti tuntuu siltä, kuin siitä olisi ikuisuus. Koko lukioaikainen elämä, kaikki se stressaaminen kokeista ja ahdistuminen tulevaisuudesta, tuntuu todella kaukaiselta. Koska niin siinä lukion jälkeen kävi, että kun antoi elämän kantaa ja uskalsi tavoitella unelmia, kaikki järjestyi.

Lukiossa en tiennyt yhtään, mitä haluaisin opiskella, tiesin vain, että haluan vielä opiskella. Oli aloja, joita mietin, mutta mikään ei oikein tuntunut omalta. Olin kuitenkin aina unelmoinut vapaaehtoisen asepalveluksen suorittamisesta, ja heinäkuussa 2021 olin astumassa palvelukseen. Suunnitelmani heti lukion jälkeen olivat siis selvät.

Abikeväänä kuitenkin tiesin, että minun kannattaa hakea myös opiskelemaan. Niinpä yhteishaun viimeisenä iltana, tietämättä yhtään minne haluan opiskelemaan, päätin hakea joihinkin kiinnostaviin oppilaitoksiin. Lopulta lähetin hakemuksen, jossa hain kuudelle eri alalle, neljään eri kaupunkiin. Toivoin, että jos pääsen opiskelemaan, olisi paikka oikea minulle.

Heinäkuu 2021 saapui ja aloitin palvelukseni Rannikkoprikaatissa Upinniemiessä. Kaikki oli uutta, enkä tiennyt hirveästi mistään mitään. Tiesin vain, mihin olen lähtenyt ja minkä takia. Arki alkoi kuitenkin nopeasti rullaamaan: opin, miten ylempiä asioita puhutellaan, miten armeijassa tulee käyttäytyä – ja tärkeimpänä opin sotilaan perustaitoja.

Lukiossa en tiennyt yhtään, mitä haluaisin opiskella, tiesin vain, että haluan vielä opiskella.

Heinäkuussa sain myös opiskelupaikan. Pääsin Lappeenranta-Lahden teknilliseen yliopistoon opiskelemaan tuotantotaloutta ja päätin ottaa paikan vastaan. Yhtäkkiä tiesin, mitä tulen seuraavat kuusi vuotta elämästäni tekemään, ensin suoritan armeija ja sitten alan opiskella.

Tätä kirjoittaessani aamuja armeijassa minulla on takana jo yli 300, ja kotiutumiseen on aikaa enää reilu kuukausi. Vuosi on ollut ikimuistoinen. Olen oppinut itsestäni paljon ja kasvanut. Olen saanut uusia ystäviä ja kokemuksia. Olen päässyt haastamaan itseäni, ja mikä tärkeintä, olen saanut koulutuksen maanpuolustukseen.

Vaikka olenkin tykännyt olla armeijassa, enkä ole hetkeäkään katunut päätöstäni lähteä, on vuosi ollut välillä myös todella raskas. Olen vienyt itseni henkisesti ja fyysisesti ääri-rajaille. Olen itkenyt enemmän kuin koskaan. Olen rikkonut itseni fyysisesti ja pettynyt itseäni monesti. Ja välillä kun on ollut kylmä, nälkä ja on väsyttänyt, aamut ovat painaneet.

Vaikka tämä vuosi onkin antanut minulle paljon ja olen viihtynyt maastopuvussa, haluan korostaa sitä, miksi lopulta armeijassa ollaan. Puolustusvoimien tärkein tehtävä on Suomen sotilaallinen puolustaminen. Meistä siis koulutetaan sodanajan joukkoja. Meidät koulutetaan toimimaan sellaisissa olosuhteissa, joita emme voi edes kuvitella. Siksi me siellä armeijassa ollaan, ja tämä olennaisin tulee muistaa. Armeijasta saa itselle paljon, mutta se on vain sivuseikka oikean merkityksen rinnalla.

Armeijasta saa itselle paljon, mutta se on vain sivuseikka oikean merkityksen rinnalla.

Tämänhetkinen maailmantilanne on myös tehnyt kaikesta minulle todempaa. Se on muistuttanut siitä, että kaikki on mahdollista, oli se sitten todennäköistä tai ei. Minua rauhoittaa kuitenkin se, että jos jotain kauheaa Suomessa tapahtuisikin, tiedän miten toimia. Olen valmis puolustamaan tätä maata ja kaikkea minulle rakasta, koska siihen minut on koulutettu ja sen olen luvannut.

Vuoteni armeijassa alkaa olla ohi, ja syksyllä minun olisi tarkoitus aloittaa tuotantotalouden opiskelu Lappeenrannassa. Saan taas hypätä tuntemattomaan ja luottaa siihen, että hyvin tässä käy. En tiedä, onko ala minua varten, enkä ole edes ikinä käynyt Lappeenrannassa. Elämä kuitenkin toivottavasti taas kantaa ja oma paikka löytyy niin kuin aina ennenkin lopulta on löytynyt.

TEKSTI JA KUVA
ELLA LINDEGREN

Kevään 2022 stipendit

SKR Varsinais-Suomen Rahasto, Länsivoima Oy

**JANI AHONEN
VALTTERI VIRTÄ**

Taidemaalari Viljo Hurmeen säätiö

IISA SIRKIÄ

Lounea Oy

VEETI VIRTÄ

Suur-Seudun Osuuskauppa SSO

ANNI JALO

Uskelan Rotaryklubi

LIINA ISOTALO

Salon Seudun Sanomat Oy

ALMA OJAJÄRVI

Lions Club Halikko/Rikala

**MILMA KAUPPINEN
JENNA KOSKINEN**

Rikala-seura ry

KASPERI PAASSILTA

Turun Aleksis Kivi -kerho

ALICE SCHWARTZ

Salon Alueen Insinöörit ry

JOONAS HEIKOLA

Halikon Yrittäjät ry

NELLA AHDEALA

Eläinklinikka EHYT Oy

VENLA VAINIO

Salon seurakunta

LAURA LEINO

Salon Akateemiset Naiset ry

LAURA NUMMENPÄÄ

Varsinais-Suomen Osakesäästäjät ry

JOONAS SAARINEN

Salon Pohjola-Norden

ANNIKA MATTILA

Sverigekontakt i Finland

ANNIKA MATTILA

MLL Halikon yhdistys

TUULI PIRINEN

Kosken Osuuspankki

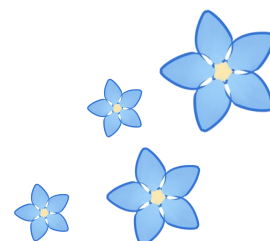
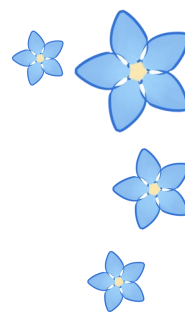
ARTTU HEIKKILÄ

Halikon lukion opiskelijakunta

**NELLA AHDEALA
KASPERI PAASSILTA**

Halikon lukion tutorit

**SALLA HEIKKILÄ
TOMMI TIAINEN**

Halikon lukion musiikkistipendi

NELLA AHDEALA
VALTTERI AHONEN
VILMA MÄENPÄÄ
ALICE SCHWARTZ

Suomalainen kirjakauppa

LAURA LEINO
JANETTE OINONEN
ALMA OJAJÄRVI
ADA SAARIKKO

Salon taidemuseo Veturitalli

VENLA VAINIO

Kemia-lehti yhteistyökumppaneineen

JANI AHONEN
VALTTERI VIRTÄ
VEETI VIRTÄ

Halikon musiikkiyhdistys

TUOMAS TASKINEN

Hitaan journalismin yhdistys

HELMİ KUUSISTO

Kemia-lehti yhteistyökumppaneineen

ELIAS BROENS, JANET ISOMETSÄ,
PIHLA MÄKELÄ, TATU TIIHONEN,
RASMUS AHLFORS, HILDA ANDERSSON,
JARNO HEIKKILÄ, VEETI PIETIKÄINEN

Uusio-uutiset

AINO RANTANEN

Tiede-lehti

JANET ISOMETSÄ

Pohjola Norden

OSKARI KATAJA

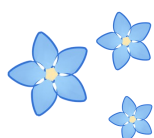
Elorannan stipendirahasto

Halikon lukion stipendirahasto

20A LOTTA BROENS
20B EMMA NURMI
20C VERNERI SAVOJOKI
21A JARNO HEIKKILÄ
21B NELLI LINDGREN
21C RISTO TOOM

Erityismuistaminen

IONA SALA CARBALLUDE

Halikon lukio kiittää stipendien lahjoittajia!

Halikon lukion kevään 2022 ylioppilaiden lukiodiplomit

Musiikin lukiodiplomi

NELLA AHDEALA

ALICE SCHWARTZ

Halussa tapahtuu

Olipas mukavaa, että koronaisten lukukausien jälkeen oli vihdoin vuorossa aika tavallinen ja tapahtumantäyteinen Halu-kevät! Penkkareiden ja vanhojen aikataulua jouduttiin hiukan säätämään, mutta onneksi nekin saatiin järjestettyä perinteiseen tyyliin. Niistä ja muista kevään tapahtumista ja vierailuista makupaloja tarjolla tällä aukeamalla!

3.1.
KOULU
ALKAU

Abit lukulomalle

10.2.

Abit saivat poikkeuksellisesti vain abidiplominsa helmikuussa - varsinaisia penkkareita vietettiin vasta myöhemmin keväällä.

Kuviksen muutto takaisin
Palettiin vesivahinkoremontin
jäljiltä ennen hiihtolomaa

14.2.

Ystävänpäivänä vietettiin hallituksen järjestämää väripukeutumispäivää. Jokainen sai ilmaista oman deittistatuksensa paidan värin avulla. Tutorit jakoivat suklaasuukkoja ja keräsivät ystävänpäivätoivotuksia.

14.2. Liikennevalopäivä

11.3.

Hallitus piristi
Maaliskuun arkea
harrastus-
pukeutumispäivällä.

Kevään aikana
kaikki liikunnan
ryhmät pääsivät
hikoilemaan
Salo CrossFit
-salille.

Kevään
yo-kirjoitukset
ma 15.3. -
ke 30.3.

Halussa suurin
kokelasmäärä
oli äidinkielen
yo-kokeessa:
53 abia.

PENKKARIT 6.4.

Koko lukuvuosi 2021-2022 saatiin
olla lähiopetuksessa - JEE!

8.4.

20-ryhmien WANHAT TANSSIT

KISAUTISIA 1

Harppi-tiedekilpailuun osallistui Halusta Japi Ja VeTa Halikosta -joukkue, jossa mukana oli Jani A., Janet I., Pihla M., Verner S. ja Tatu T. Kilpailussa on tehtäviä biologiasta, fysiikasta, kemiasta ja matematiikasta. Joukkueen sijoitus oli kunniakkaasti 29. / 87.

Tänä keväänä
nautittiin
poikkeuksellisen
pitkää
pääsiäis-
lomasta:

pe 15.4. -
su 24.4.

Vapun aatonaattona 29.4.
vietettiin
HYVINVOINTIPÄIVÄÄ

Jouko Tannisen
viimeinen oppitunti
huipentui, kun
hänen työtakkinsa
nostettiin Dipolin
kattoon.

9.5.

FUTSAL- TURNAUS

pe 3.6.
kevätkirkko ja
pesisturnaus

Halun jalisjoukkue taas mukana
Salon Mestaruussarjassa
- pelejä pitkin kesää!

KISAUTISIA 2

Janet Isometsä
menestyi upeasti
kansallisessa
biologiakilpailussa
ja pääsi mukaan
valmennusryh-
mään, josta vali-
taan joukkue
biologian
olympialaisiin.

RUB7 PÄ BIO

RUB7 äkte till Åbo
för att titta på
filmen Tigrar
på Logomo.

KESÄLOMA!

Dipolin diktaattori siirtyy siviiliin

Vuonna 2000 Jouko Tanninen aloitti Halikon lukiossa aukkomonisteiden aikakauden. Nyt pitkään Dipolissa huumorilla opetustaan höystänyt fyysikko luovuttaa kaasupolttimen seuraavalle tieteilijälle. Halulaisille Tanninen jättää muutaman taikasanalauseen, joita ei voi löytää minkään kurssin lopussa jaettavasta listasta.

Mistä kiinnostuksesi fysiikkaan ja kemiaan lähti?

Lukion jälkeen en vielä tiennyt, mitä lähtisin opiskelemaan. Olen aina ollut kiinnostunut lähes kaikesta ja pidin lukiossa kaikesta aivan uskonnosta ja historiasta lähtien. Kävin kirjoitusten jälkeen ammatinvalintapsykologilla, joka testasi taipumuksiani. Siellä kävi ilmi, että luonnontieteellinen ala voisi olla se minun juttuni. Tietysti fysiikka ja kemia olivat minulle myös vahvimmat aineet koulussa. Pienestä lapsesta asti tutkijan ura oli haaveena.

Miten päädyit opettajan uralle?

Päätös muodostui opintojen loppupuolella, jolloin täytyy tehdä päätös jatko-opintojen tai opettajankoulutuksen välillä. Punnitsin silloin, että akateeminen ura on epävarma, siihen kun liittyy pätäkätöitä ja apurahoista kilpailemista. Arvoin myös osaamistani ja epäilin, ettei minusta ole huippututkijaksi. Tein järkipäätöksen, jossa opettajan ura vaikutti varmemmalta vaihtoehdolta. Olin myös yliopistossa päässyt tutustumaan opettamiseen labratöiden ja laskuharjoitusten ohjaamisen yhteydessä ja pitänyt siitä.

”Halikossa parhaimpia muistoja lienevät Cernin tiedeleirikoulut, jotka nyt ovat koronan takia olleet tauolla.

Millainen urapolku johti Halikon lukioon?

Urapolku vastaa pitkälti opettajalle tyypillistä kaavaa. Ensiksi otetaan jokin paikka, jonka onnistuu saamaan, ja kokemuksen kerryttyä voi hakeutua vaativampiin tehtäviin. Ensimmäinen opettajapaikkani oli Orimattilassa, jossa olin tuntiopettajana. Myöhemmin minulla oli unelmavirka Kuopion Lyseossa, jossa opetin pelkästään fysiikkaa. Jouduin kuitenkin perhesyistä lähtemään pois Kuopiosta. Muutettuani Salon seudulle minulla ei vielä ollut tiedossa työpaikkaa ensimmäisenä vuotena, mutta sain lopulta paikan Turusta. Halikon lukio oli kuudes kouluni, ja olen opettanut täällä vuodesta 2000 alkaen.

Mikä on fysiikan tai kemian osa-alue, joka on mielestäsi kiinnostavin?

Pääaineeni on fysiikka, ja kemia on ollut minulle kakkosaine. Fysiikasta kiinnostavimpia asioita ovat modernin fysiikan aiheet, kuten kvanttifysiikan ihmeellisuudet ja suhteellisuusteoria. Nämä ovat modernin fysiikan kivijalat. Olen näitä pyrkinyt FY7-kurssilla hieman esittelemään, vaikka ne eivät varsinaisesti kuulukaan lukion oppimäärään.

Kemiassa minulla ei ole erityistä kiinnostuksen kohdetta, mutta labratyöt ovat olleet opiskeluaikana mukavia. On harmillista, että niitä ei juuri tunneilla ehditä toteuttamaan, varsinkin kun työkurssia ei valitse tarpeeksi moni, että se toteutuisi.

Kerro yksittäinen hyvä muisto Halu-vuosilta.

Halikossa parhaimpia muistoja lienevät Cernin tiedeleirikoulut, jotka nyt ovat koronan takia olleet tauolla. Kaksi vuotta sitten varattu paikka on kuitenkin vielä olemassa, joten nykyiset ykköset ja kakkoset voivat ehkä tälle retkelle päästä. Cern on siitä hyvin mielenkiintoinen, että siellä näkee huippututkimuslaboratorioiden lisäksi tunnelman, joka näissä on. Tutkijoiden välisistä keskusteluista käy ulkopuoliselle ilmi heti keskittyneisyys ja intohimo, joka heillä on tiedettä kohtaan.

Myös työkavereitten kanssa pidetyt tyky-päivät ja retket ovat jääneet mieleen. Eräs retki Mathildedaliin on jäänyt erityisesti mieleen. Kiersimme Teijon kansallispuistossa sijaitsevan Matildajärven porukalla ja paistoimme makkaraa. Oikaisimme Nojosen kanssa mären alueen läpi pitkospuilla, jotta saataisiin notski [nuotio] viriteltyä etukäteen.

Mikä motivoi sinua työntekoon?

Jokaiselle opettajalle on hienoa, että näkee omien oppilaitensa menestyvän lukio-opinnoissaan ja vielä niiden jälkeenkin. Erityisen hienoa on nähdä, kun opiskelija kokee ”valaistumisen” muutaman kurssin jälkeen niin, että jokin naksahdaa ja kaiken alkaa ymmärtämään syvällisemmin. Tämän opettaja näkee aina jälkeensä.

Myös opiskelijoilta saatu positiivinen palaute motivoi jatkamaan. Osittain tämänkin takia olen kokeiden jälkeen aina kysynyt palautetta. Tietenkin palautteessa haluan erityisesti saada myös kehitysehdotuksia, jotka auttavat opettamisessa tulevilla kerroilla. Harmiksi nämä vain usein tuppavat unohtumaan tai jäämään kiireen takia.

Millaiseksi olet kehittynyt opettajana?

Opetus kehittyy tiedollisen tietämyksen lisäksi opettajalla myös niin, että oppii, millä tavoilla eri asiat tulee ilmaista ja selittää opiskelijoille. Tiedon karttumisella on kuitenkin ikävä kääntöpuoli. Kun päässä on liian paljon asiaa, voi näiden läpikäymiseen tunnilla kulua turhan paljon aikaa, joka on kurssissa usein kortilla. Tällöin joudutaan loppukurssista kiristämään tahtia.

”Onko roolini vuorten viisas vanhus vai olenko minä tällainen kalkkeutunut fossiili?”

Miten kouluyhteisö ja roolisi siinä ovat muuttuneet ajan myötä?

En ole varma siitä, onko roolini vuorten viisas vanhus vai olenko minä tällainen kalkkeutunut fossiili. Kai se on vähän molempia. Kyllähän kollegat kysyvät näkemyksiäni eri asioihin. Sen olen myös huomannut, että opetukseni ei enää ole yhtä vaihtelevaa kuin aikaisemmin. Enää ei ole pystynyt ja jaksanut korona-ajan etäopetuksen ja opetussuunnitelman muutosten takia kehittämään jotain uutta ja virkistävää.

Miten olet muuttanut Halikon lukiota?

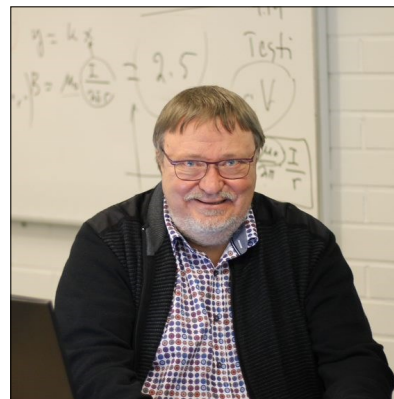
Tähän kysymykseen on hyvin vaikeaa itse vastata, ja muut pystyisivät helpommin vastaamaan tähän. Samalla on myös muistettava, että yhdellä yksilöllä ei ole hirveästi mahdollisuuksia vaikuttaa koko yhteisöön. Se, mikä kovan miettimisen jälkeen tuli mieleen, on minun perusoptimismini ja huumorini, jota yritän viljellä kaikissa tilanteissa, joskus ehkä vähän liikaakin. Humoristisuudellani opekokouksissa ja yleensäkin on voinut olla jotain vaikutusta kuuluisan Haluhengen luontoon. Kuitenkin muidenkin ihmisten rooli tähän on hyvin tärkeää.

Millaisia eläkesuunnitelmia sinulla on?

Ei ole vielä konkreettisia suunnitelmia, koska asiaa ei ole vielä kerennyt miettimään. Eläkehakemukset on lähetetty ja irtisanouduttu hyvissä ajoin, mutta mitään päätöksiä ei vielä ole tehty eläkesuunnitelmien suhteen. Sitä olen vaimolle pelotellut, että ryhtyisin tutkimaan hyönteisiä ja keräisin talon täyteen kaikenlaisia ötököitä. Ehkä en kuitenkaan sille linjalle lähtisi, vaimo ei ole ollut ajatuksesta kovinkaan innostunut.

Ollaan vaimon kanssa Skotlanti-faneja, ja kävimme siellä ennen koronaa kahdesti vuodessa. Nyt sinne voisi sitten jäädä vaikka vähän pidemmäksikin aikaa.

Olen miettinyt sitä, että opettajan työ on mielestäni aika merkityksellistä. Sadat opiskelijat ovat saaneet minulta opetusta ja vaikutteita. Siksi toivoisin, että eläkepäiväni olisivat merkityksellisiä. Sen ei tarvitsisi olla mitään ihmeellistä. Riittäisi, että kävisi taidenäyttelyissä, lukisi hyviä kirjoja tai kuuntelisi musiikkiesityksiä. Ei tulisi vain keinutuolissa istumista ja peukaloiden pyörittelyä.

Mikä on legendaarisista fysiikan tai kemian tarinoistasi se, jonka haluat jakaa tuleville sukupolville?

Otin alakouluikäisenä tuholaisena kissan kiinni jaloista ja roikotin sitä selkää alaspäin ja päästin irti. Kissa pystyi ilmassa kääntymään ympäri (fysiikan lakien vastaisesti) ottamatta mistään tukea. Kissa ei ehtinyt pyörittämään jaloilleen enää kolmenkymmenen senttimetrin korkeudelta. Se ei oikein tykännyt tästä tutkimisesta. Niin murhaavasti mikään eläin ei ole minua katsonut, kun se lopulta pääsi karkuun.

Millaisia terveisiä haluat lähettää opiskelijoille?

Pitäkää huolta itsestänne ja aivoistanne. Somesta tuleva informaatiotulva on niin hirveä, että on ihmeellistä, etteivät aivot ole vielä paistuneet tässä grillauksessa. Tässä suhteessa minä ja muut opettajat olemme huolissamme teistä nykyajan nuorista. Somen informaatiotulvassa aivot väsyvät, ja niihin muodostuu teflonpinnoite, joka vaikeuttaa opitun tiedon omaksumista. Muistakaa, että ainoa todellinen elämä on somen ulkopuolella. Eläkää ainoata elämääne täysillä ja nauttikaa siitä täysin siemauksin koko nuoruuden innolla!

TEKSTI
JANI AHONEN
HAASTATTELUAPUNA
STEFAN LOBKO

KUVAT
KOULUN KUVAGALLERIA
KUVITUS
CECILIA HUNTUS

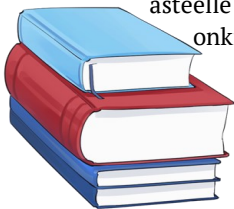
Uusi opetussuunnitelma ja oppivelvollisuus

Suomen lukioissa otettiin viime syksynä käyttöön uusi opetussuunnitelma LOPS21 ensimmäisen vuoden opiskelijoille. Samaan aikaan oppivelvollisuus laajeni, ja toisesta asteesta tuli pakollinen. Näiden uudistusten myötä on tullut monia muutoksia lukio-opetukseen ja koulunkäynnin käytäntöihin. Mikä on muuttunut, ja miten muutokset näkyvät Halun lukio-arjessa?

Perustietoa ja muutoksia

Uusi opetussuunnitelma (LOPS21) ja toisen asteen oppivelvollisuus otettiin käyttöön elokuussa 2021, ja sen mukana on tullut monia muutoksia ja uusia valtakunnallisia tavoitteita opiskeluun. Suurin muutos onkin se, että toinen aste kuuluu nyt oppivelvollisuuteen ja on pakollinen 2005 ja sen jälkeen syntyneille. Yhtenä syynä oppivelvollisuuden pidentämiseen on se, että tavoitteena on, että vuonna 2030 puolet nuorista aikuisista olisi suorittanut korkeakoulututkinnon. Myös ylioppilastutkintoa ja korkeakoulujen sisäänottoa on uudistettu viime aikoina, ja korkeakouluhauissa painotetaan ylioppilasarvosanoja.

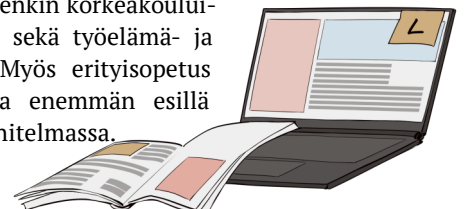
Koska tähdätään siihen, että entistä useampi on käynyt korkeakoulututkinnon, on uudessa opetussuunnitelmassa mahdollisuus nykyistä laajempaan oppiaineraajat ylittävien opintojen järjestämiseen ja opiskelijoiden laaja-alaisen osaamisen kehittämiseen. Näiden tavoitteena on tehdä opiskelijalle korkeasteelle siirtymisestä sujuvampaa. Opintojen onkin tarkoitus vastata yhteiskunnallisia osaamistarpeita, kuten korkeakoulujen ja työelämän vaatimuksia, ja valmistella opiskelijaa niihin.

LOPS-uudistuksen tavoitteena ei kuitenkaan ole vain korkeakoulututkinnot,

vaan tavoitteena on myös tukea opiskelijoiden hyvinvointia ja opintoja entistä enemmän. Uuden opetussuunnitelman tavoitteissa huomaakin yhden toistuvan seikan eli yksilön tarpeiden huomioimisen. Tähän kuuluu, että opiskelijoille annetaan nykyistä kattavammat jatko-opinto- ja työelämävalmiudet sekä tukea yksilöllisiin tarpeisiin ja oppimiseen. Opintoja voi suunnitella yksilökohtaisesti, ja sen avulla nostaa opiskelijoiden omatoimisuutta opinnoissa, opiskelumotivaatiota ja opintojen mielekkyyttä. Lukioita kannustetaan myös kehittämään toimintakulttuuriaan niin, että ne osallistavat opiskelijoita, ohjaavat heitä yhteistyöhön ja ovat monimuotoisempia.

Opinto-ohjausta on tarjolla opiskelijoille paljon kattavammin ja pitkäkestoisempaan, sillä lakiin määrättiin jälkiohjaus. Tämä tarkoittaa sitä, että opiskelija saa pyytää opinto-ohjaajalta apua jatko-opiskeluissa vuoden verran ylioppilaaksi valmistumisen jälkeen. Opinto-ohjauksessa painottuu myös enemmän suhteet etenkin korkeakouluihin, kansainvälisyys sekä työelämä- ja yrittäjyyshyönteistyö. Myös erityisopetus on selvästi aiempaa enemmän esillä uudessa opetussuunnitelmassa.

0 euroa vs. 2600 euroa

Yhtenä huomattavimpana muutoksena oppivelvollisuuden pidentymisessä on toisen asteen maksuttomuus. Tämä tarkoittaa sitä, että jokainen vuonna 2005 ja sen jälkeen syntynyt nuori voi suorittaa toisen asteen tutkinnon täysin maksuttomasti. LOPS21-opetussuunnitelmaa noudattavat opiskelijat saavat siis koulukirjat, tietokoneet ja yo-tutkintoon kuuluvat ylioppilaskokeet maksuttomasti.

Toki maksuttomuudessa on pieniä poikkeuksia. Monet koulut antavat kirjat opiskelijoille vain digikirjoja, ja jos opiskelija haluaa paperikirjat, pitää hänen maksaa ne itse. Lisäksi opiskelija pääsee vain viiteen ylioppilaskokeeseen (ja mahdollisiin hylättyjen kokeiden uusintoihin) maksuttomasti. Jos opiskelija kirjoittaa esimerkiksi kuusi ainetta, pitää hänen kuudennessa kirjoituskerrasta maksaa itse.

Maksuttomuus on huomattava ero verrattuna vanhan opetussuunnitelman opiskelijoille, sillä Suomen lukiolaisten liiton laskelmien mukaan lukio

maksaa vanhan opetussuunnitelman opiskelijoille keskimäärin 2600 euroa. Tästä summasta jopa 2000 euroa menee pelkästään oppikirjoihin. Summa on vain pari sataa pienempi, jos opiskelija on ostanut sähköiset tai käytetyt oppikirjat. Loput 600 euroa tulee, kun lasketaan yo-koemaksut, koneet, vihot ja muut materiaalit, jotka opiskelijat kustantavat itse.

Lukio maksaa vanhan opetussuunnitelman opiskelijoille keskimäärin 2600 euroa.

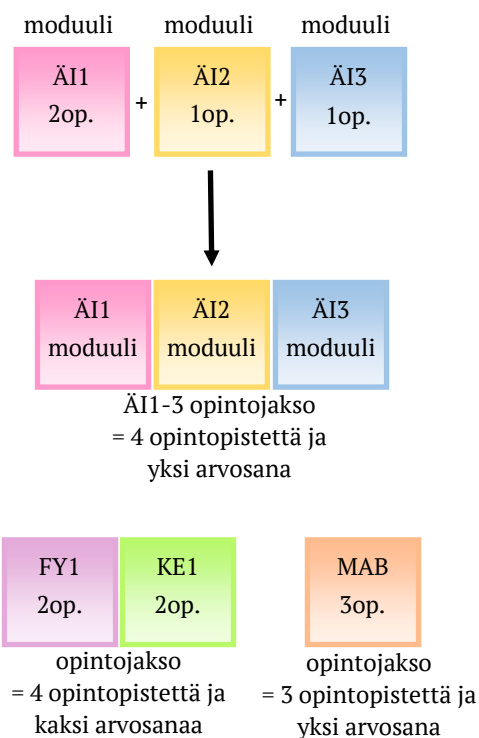
Joissakin kunnissa kaikki syksyllä 2021 lukion aloittaneet saavat oppimateriaalit ilmaiseksi, mutta esimerkiksi Salossa on linjattu niin, että maksuttomuus koskee vain 2005 ja sen jälkeen syntyneitä. Salon lukioissa siis 2004 syntyneet, jotka ovat esimerkiksi käyneet kymppiluokan, joutuvat kustantamaan kaikki lukioon kuuluvat opiskelumateriaalit ja yo-tutkinnon itse.

Uusia lukiotermiä

Uuden opetussuunnitelman mukana lukioon on tullut myös paljon uusia termejä. Tämä on monimutkaista, koska käytössä on sekä vanhan että uuden opetussuunnitelman termejä, jotka ovat osin erilaisia. Uudessa opetussuunnitelmassa ei suoriteta kursseja, vaan opinnot arvioidaan opintojaksoittain. Opintojaksot koostuvat moduuleista, joiden kuvaukset sisältävät oppiaineiden tavoitteet ja niiden keskeiset sisällöt. Moduulit kuvaavat siis tavallaan entisiä kursseja.

Yksi opintojakso voi sisältää useita eri moduuleja, ja ne voivat olla eri oppiaineista. Se, miten opintojaksot muodostetaan, riippuu oppilaitoksesta. Esimerkiksi Halikon lukiossa ensimmäinen ÄI-opintojakso koostuu kolmesta moduulista: ÄI1, ÄI2 ja ÄI3. Kun nämä kolme moduulia yhdistetään, muodostuu ÄI1-3-opintojakso. Nämä kolme moduulia suoritetaan siis yhtenä yhtenäisenä opintojaksona eli OPS2016:n kielellä kurssina. Koska opintojakso on laaja, sen suorittaminen kestää kahden jakson ajan yhden sijaan.

LOPS2016:n mukaan lukion oppimääränä on 75 kurssia. Uuden opetussuunnitelman termien mukaan lukion oppimäärä on 150 opintopistettä, joka vastaa 75 kurssia. Pakollisista opintojaksoista voi saada kolme tai jopa neljä opintopistettä, mutta valinnaiset opinnot ovat kahden opintopisteen laajuisia. Jos opintojakso koostuu eri oppiaineiden moduuleista eli esimerkiksi jos opintojaksossa on yksi kemian ja yksi fysiikan moduuli, saa opiskelija molempien oppiaineiden kohdalle saman arvosanan.

Hyvä vai huono muutos?

Voi olla montaa mieltä, ovatko uudistukset hyvä vai huono asia. Tietenkin muutos on hyvä asia sen kannalta, että nyt opiskelijan ei tarvitse pinnistellä raha-asoiden ja koulukirjojen hankkimisen kanssa, mutta mitä se tarkoittaa opiskelijoiden asemalle? Voiko käydä niin, että nuoret menevät opiskelemaan sinne, minne heidän vanhempansa haluavat heidän menevän? Vai tapahtuuko niin, etteivät kaikki opiskelijat ota opiskelua enää tosissaan? Tämä voi johtua siitä, ettei joudu kunnolla miettimään, minne haluaa mennä opiskelemaan, kun ei ole pelkoa rahallisesta tappiosta.

Vaikka maksuttomuus onkin hyvä asia opiskelijoille monen eri syyn takia, ei se silti kuulosta reilulta toisen vuoden opiskelijoita tai kymppiluokkalaisia kohtaan, varsinkin kun uudet kirjat voivat maksaa jopa 80 euroa kappale. Oppimateriaalihan kinnat tuottavat kymppiluokkalaisille huomattavasti enemmän kuluja kuin esimerkiksi tähänhetkille toisen vuoden opiskelijoille. Kymppiluokkalaisia on koko maassa yhteensä vain noin tuhat, ja Salon alueella heitä onkin vain muutamia. Onko siis reilua, että he joutuvat itse maksamaan näistä ylihinnoitelluista kirjoista?

Vain 3 prosenttia omaksuu pitkiä tekstejä parhaiten lukemalla digikirjaa.

Lisäksi kaikki 2005 ja sen jälkeen syntyneet saavat koko lukion ilmaiseksi, mutta vuonna 2004 syntyneet joutuvat maksamaan kaiken itse eivätkä edes pysty myymään eteenpäin itse ostamiaan kirjoja. Tästä tulee heille suurta rahallista tappiota, jota ei ihan lakkiaisjuhlan lahjarahoilla korvata.

Kysymys kuuluu myös, onko digikirjoihin siirtyminen fiksua. Taloustutkimus on tehnyt kyselyn lukiolaisten oppimateriaali-mielityksistä. Vastaajista 78 % omaksuu parhaiten pidempää tekstiä lukemalla painettua kirjaa, 11 % kuuntelemalla digikirjaa ja vain 3 % lukemalla digikirjaa. Samassa tutkimuksessa kysyttiin myös, hankkisiko opiskelija digi- vai printtikirjan, jos opiskelija saisi itse päättää. 62 % haluaisi käyttää molempia kirjoja, 28 % ainoastaan paperikirjoja ja vain 10 % ainoastaan digitaalisia kirjoja. Kuten tästä voi huomata, digikirjojen kannattajien määrä ei ole mitenkään huikea.

Onko oikeasti kyseessä opiskelijoiden terveys ja hyvinvointi, vai halutaanko vain lukuja paperille?

Onko siis fiksua antaa opiskelijoille ”huonommat kirjat”, joista pitäisi oppia kaikki tieto? Herää myös kysymys, onko uudessa opetussuunnitelmassa oikeasti kyseessä opiskelijoiden terveys ja hyvinvointi, vai halutaanko vain paperille lukuja korkeakouluttautuneista? Opiskelijat pakotetaan jatkamaan koulunkäyntiä yläkoulun jälkeen ja heidän odotetaan jaksavan lukion jälkeen jatko-opiskelemaan rankempiin tutkintoihin. Tämä voi hyvin tarkoittaa sitä, että nuorten ja etenkin lukio-alaisten uupumus ja burn outit tulevat yhä yleisemmiksi.

Opiskelijoiden apuna

Halun opiskelijahuoltoon on hiljattain tullut uusia kasvoja. Koulupsykologi Hilkka Suvanne ja kuraattori Antti Vuoristo esittäytyvät halulaisille.

KOULUPSYKOLOGI HILKKA SUVANNE

Miten olet sopeutunut Haluun, ja mikä on ensivaikutelma koulustamme? Olen ollut vasta vähän aikaa ja yhden päivän viikossa, mutta koulussa on mukavaa pienemmän lukion tunnelmaa.

Miten kuvailisit työtäsi lukiossa? Monipuolista, mielenkiintoista ja antoisaa kohtaamista opiskelijoiden asioissa. Mielellään otan vastaan ideoita, missä voisin olla mukana.

Millaisissa asioissa sinuun kannattaa ottaa yhteyttä? Psykologi on mielen asiantuntija eli monenlaisissa asioissa, aina saa kysyä. Yleisimpiä aiheita ovat esimerkiksi jännittäminen, mielialahaasteet (esim. ahdistus, masennus), elämän kriisit (jokin muutos tai jotain ikävää tapahtunut) sekä oppimiseen ja opiskeluun liittyvät haasteet. Surffataan yhdessä tunteiden aallokossa. Muistakaa, että aina saa olla yhteydessä ja laittaa viestiä.

Ovatko opiskelijat löytäneet luoksesi? Ovat alkaneet nyt löytää, ainakin toivon niin.

Mistä työsi osasta olet erityisen ylpeä? Minulle tärkeästä asiakaslähtöisyydestä ja yhteisestä ilosta, kun opimme jotain ihmisten ainutlaatuisuudesta.

Mikä on sinun sieluneläimesi ja miksi? Perhonen, sen moniulotteisuuden vuoksi.

Millaisia kesälomaterveisiä haluaisit lähettää halulaisille? Nauttii-kaa lomasta rentoutuen kunnolla ja pitää hauskaa!

KOULUKURAATTORI ANTTI VUORISTO

Miten olet sopeutunut Haluun ja mikä on ensivaikutelma koulustamme? Aloitin kuraattorin tehtävät Salon ja Halikon lukioissa tammikuussa 2022. Keskiviikkoisin olen Halikon lukiossa, joten tietynlainen sopeutuminen tai tutuksi tuleminen ottaa luonnollisesti enemmän aikaa kuin Salon lukioon asettuminen. Ensivaikutelma on kuitenkin kaiken kaikkiaan erinomainen, sillä Halikon lukiossa vaikuttaa olevan hyvä henki niin lukiolaisten kuin henkilökunnankin kesken.

Miten kuvailisit työtäsi lukiossa? Työni lukiossa on monimuotoista, mutta pääpaino on lukiolaisten auttaminen askarruttavissa tilanteissa.

Millaisissa asioissa sinuun kannattaa ottaa yhteyttä? Kanssani keskustellaan esimerkiksi opiskeluun liittyvästä jaksamisesta ja motivaation puutteesta, kaverisuhteista tai yleensäkin asioista, jotka saattavat painaa mieltä. Yhteyttä voi ottaa myös Wilman kautta, jos tuntuu siltä, että asiasta on helpompi kirjoittaa kuin puhua.

Ovatko opiskelijat löytäneet luoksesi? Tapaamisia Halikon lukiossa on kyllä ollut, mutta keväällä on selvästi ollut hiljaisempaa. Lisäksi uutena kasvona aloittaminen kesken lukukauden voi olla osasy, miksi tapaamisia on ollut vielä verrattain vähän.

Mistä työsi osasta olet erityisen ylpeä? Yhtä osa-aluetta tai asiaa on hankala nostaa muiden yli, sillä kuraattorin työskentely muodostuu monista palasista, mutta palkitsevinta on, kun opiskelija toteaa, että keskustelusta on ollut hänelle jotakin hyötyä tai konkreettista apua.

Mikä on sinun sieluneläimesi ja miksi? Sieluneläintä omalla kohdallani edustaa enemmänkin sieluneläintarha, sillä vain yhtä eläintä on liian haastavaa valita. Toisinaan se voisi olla kotka, joka katsoo korkealta isoa kuvaa, eikä keskity niinkään pikkuasioihin. Toisinaan se voisi olla kettu, joka viekkauksellaan on aina vähän muita edellä. Se voisi olla myös pöllö, joka viihtyy hämärässä ja näkee asioita, joita muut eivät välttämättä näe. Toisinaan myös hirvi, joka omassa rauhassaan viihtyy metsässä. Eli joku näistä, tai kaikkia näiden eläinten piirteitä.

Millaisia kesälomaterveisiä haluaisit lähettää halulaisille? Kesä tulee kovaa vauhtia, ja varmasti monella on monenlaisia suunnitelmia kesän ajalle. Osa on varmasti kesätoissa ja joku saattaa keskittyä lomailuun. Muutamia tärkeitä asioita haluan kuitenkin nostaa ikään kuin muistutuksena mieleen:

1. Muista levätä ja ladata akkuja, vaikka kesätoissa olisitkin.
2. Jos lomaillet, pidä huoli kuitenkin suurin piirtein arki-rytmistä, sillä liian helposti tulee valvottua liikaa, jolloin rytmi saattaa kääntyä päälaelleen.
3. Ulkoile ja vietä aika raittiissa ilmassa.
4. Jätä kännykkä ja kaikki digitaaliset laitteet hetkeksi pois, vaikka muutamaksi tunniksi, ja pysähdy kuuntelemaan mitä näet ja kuulet ympärilläsi. Kiipeä vaikka kallion päälle ja pysähdy tuntemaan asioita aisteillasi niin, ettei kännykän tai älykellon värähdys pilaa sitä hetkeä. Äläkä tee siitä Tiktokkia tai päivitystä. Ole vain ja nauti. Ihmettele vaikka pilvien liikkeitä tai lehtien kahinaa hetki.
5. Ole oman itsesi paras ystävä, kuuntele itseäsi ja kehoasi.

TEKSTI
EMMA RÖNTYENEN

KUVAT
HILKKA SUVANNE
KOULUN KUVAGALLERIA

Farewell Finland

When I first arrived in Finland, I didn't know what to expect from this year. Everything was new for me, a new family, new language, new school.... I was really excited and scared at the same time.

Since the first day of high school, people have been really nice to me and they have tried to help me. These little actions have made my life here better. I have met incredible people during this year, and some of them are friends that I know I'll keep forever. This experience has changed me in many ways. The person who is going home is not the same person that arrived. I have grown and learned a lot.

People may think that being an exchange student is always great and amazing, but as most of the time it is, sometimes it's also really hard. During these months, I have missed my family and friends and even lost some family members. So it's not always easy to be alone being away from home, but the people I have met here, have supported and helped me through these moments.

I have experienced things that I never thought I would. I have travelled to Lapland with my host family. There, I went to the Santa Claus Village, I had a Husky ride, I went both cross-country skiing and downhill skiing. I even saw the Northern lights! With them, I have also travelled to Estonia and Stockholm. I'll always remember these awesome trips.

The Wanhat dance was something I didn't know you had, but without a doubt it has been the best day of my exchange. In Catalonia we don't have anything similar to it, so for me it was amazing being able to be a part of it. It's a day I'll never forget.

Finnish winter is difficult to describe. It's beautiful, with all the snow, but it's also really cold. And when the snow starts to melt, the streets are slippery and it's super hard to walk without falling.

Finland is a beautiful country. From the first moment, I fell in love with it. The nature, the trees, the houses, the snow, the people, the animals... Everything makes it special and unique.

Since the start, I already knew that it would be really sad to say goodbye to all of this. But I know I can come back whenever I want, and I'll definitely do it. At first, 10 months seemed a lot and I can't believe that my time in Finland has almost come to an end. Every month went faster than the other. I can't even find the words to explain how much I am going to miss all of this.

I'm happy to say that Finland is now my second home, with a new family and lots of new friends! I am going to be forever grateful and thankful for everything and everyone that has made this the best year of my life.

Kiitos! :)

Hallituksen kevätpuuhia

Tänä keväänä on pikkuhiljaa palattu pitkän korona-ajan jälkeen normaaliin, ja se on näkynyt myös Halun hallituksen toiminnassa. Hallitus on saanut kevätkauden aikana järjestää erilaisia tapahtumia ja tempauksia halulaisten arjen piristämiseksi.

Hallitus kokousti kevätkaudella noin 10 kertaa ja vietti myös ryhmäytymisviikonlopun ohjaavan opettajan Maria Helinin mökillä.

Tavoitteena kevätkaudelle oli järjestää teemapäivä joka kuussa ja saada perinteiset tapahtumat myös uusien opiskelijoiden tietoon.

TAMMIKUU

Hallituksen ryhmäytymisviikonloppu, jossa hallituskonkarit Nella Ahdeala ja Kasper Paassilta kouluttivat uutta hallitusta.

Hallituksen yleiskokouksessa hyväksyttiin hallituksen kokoonpano ja toimintasuunnitelma.

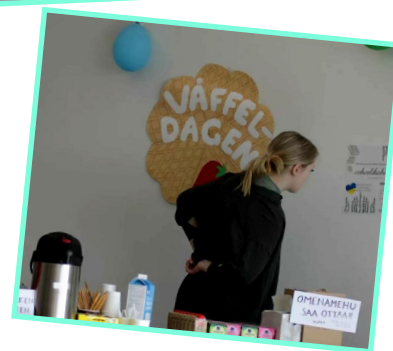

HELMIKUU

14.2. ystävänpäivänä hallitus järjesti liikennevalopäivän, jossa ideana oli pukeutua deittistatuksensa mukaisella värillä.

MAALISKUU

11.3. maaliskuun teemapäivässä piti pukeutua oman harrastuksen mukaan, ja varsinkin opettajat osallistuivat teemapäivään esimerkillisesti.

HUHTIKUU

27.4. huhtikuun teemapäivänä otettiin varaslähtö vappuun, jolloin koulu koristeltiin vapputunnelmiin.

29.4. huhtikuun viimeisenä perjantaina oli hyvinvointipäivä, jossa hallitus piti vohvelikahvilaa. 215 euron tuotto lahjoitettiin Saloon tulleiden ukrainalaisten hyväksi.

TOUKOKUU

9.5. järjestettiin futsal-turnaus, ja turnauksen ohessa hallitus piti munkkikahvilaa.

23.5. Jouko Tannisen eläkkeelle jäämisen kunniaksi teemapäivänä pukeuduttiin Tannisen tyyliin tai harrastusten mukaisesti.

KESÄKUU

3.6. viimeisenä koulupäivänä pidettiin perinteinen pesisturnaus.

Tapahtumien lisäksi hallitus kouluttautui Suomen lukiolaisten liiton tarjoamassa Jano-opiskelijakuntakoulutuksessa ja puolet hallituksesta osallistui myös Water-opiskelijakuntafestivaaleille.

Water-opiskelijakuntafestivaaleilla lukiolainen saa osallistua erilaisiin workshoppeihin liittyen itsensä ja lukions kehittämiseen. Lisäksi pääsee tutustumaan muihin lukiolaisiin ympäri Suomen. Jälleen kerran hallituslaille tarttui mukaan uusia ideoita opiskelijakunnan toiminnan kehittämiseen ja uusia tuttavuuksia.

Tutorit toimeliaina

Lukiomme tutoreilla on monia tärkeitä tehtäviä. Näihin kuuluu esimerkiksi lukion mainostus, ysien ja ykkösten auttaminen sekä erilaisten arjen piristysten järjestäminen halulaisille. Tässä maistiaisista siitä, mitä kaikkea tutorit järjestivät tänä lukuvuonna.

Syksy

11.8. tutor-toiminta alkoi heti ensimmäisenä koulupäivänä ykkösten kruunajaisilla, joista toista vuotta peräkkäin.

Syyskuussa toivebiisit alkoivat soida aamuisin tutoreiden soittamana.

Syyskuussa järjestimme myös ykkösille ensi kertaa olympialaiset ryhmäytymisen toivossa. Toiset vietettiin hiukan kosteissa olosuhteissa ja toiset kuivemmissä.

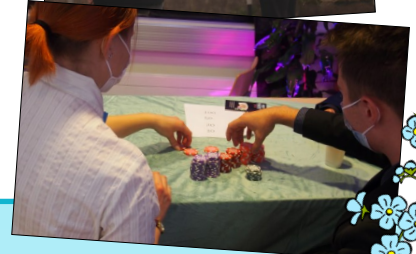
Viikolla 36 vietettiin positiivisuusviikkoa, jolloin opiskelijat saivat kirjoittaa positiivisia viestejä koulun ala-aulan seinälle.

15.10. abitutorit olivat mukana järjestämässä huikeaa kasinoteemaista TJ75-päivää.

27.10. tutorit osallistuivat Kantti-paja-tapahtumaan, jossa pohdittiin ratkaisuja päihde- ja mielenterveysongelmiin.

29.10. Halloweenin kunniaksi tutorit järjestivät Näytä samalta -päivän.

1-22.12. Tutorit tekivät joulukalenterin opettajien lapsuuskuvista ja lemmikeistä. Puurojuhlassa voittajille jaettiin makeat palkinnot.

Munajahdin voittaja Lotta Broens suklaapupun kera.

Toukokuussa arvailtiin karkkien määrää.

Kevät

Tammikuussa haastattelimme tutoriksi hakevia opiskelijoita, ja uusiksi tutoreiksi valittiin Hilda Andersson 21A, Stefan Lobko 21B, Ida Melava 21B, Moona Mäkinen 21B, Aino Sorvari 21C, Inka Ursin 21C ja Elviira Puusa 21C.

14.2. ystävänpäivänä tutorit jakelivat suklaasuikkoja opiskelijoille ja opiskelijat saivat laittaa ystävänpäivätoivotuksia ala-aulan sydämeen.

1.3. vietettiin Minna Canthin ja tasa-arvon päivää, jonka kunniaksi teimme visan, josta oppilaat saivat testata tietonsa tasa-arvosta ennen ja nykyään.

14.4. tutorit pitivät pääsiäisen kunniaksi munajahdin ja piilottelivat ympäri koulua suklaamunia ja yhden bonusmunan, jonka löytäjä sai palkinnoksi suklaapupun.

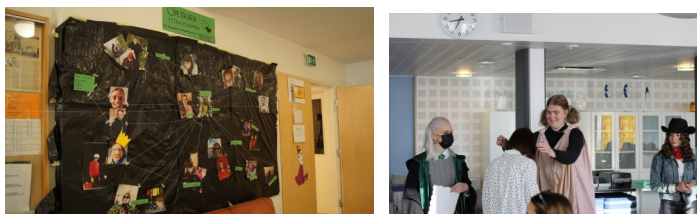
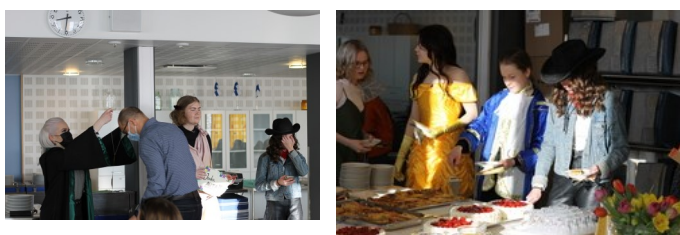
19.5. lähellä olevaa kesää tutorit juhlistivat pitämällä arvaa ja voita -kisan, jonka palkintona oli elokuvaliput.

Kuvassa ylärivissä toisen vuoden tutorit Peppi, Iida, Sini, Aino ja Milo. Alarivissä tuoreet tutorit Hilda, Inka, Elviira, Moona, Ida ja Anni (Stefan kameran takana).

Ei pettymystä penkkareista

Kolmen vuoden aherruksen jälkeen abeille koitti aika painaa penkkiä ja kärräytyä ulos Halusta vielä viimeisen kerran. Penkkarit vietettiin viikkoja myöhässä huhtikuun alussa. Välillä jo jännitti, miten penkkaripäivän käy. Onneksi abit Halun abit saivat juhlapäivänsä ja perinteiset penkkarimenot.

Vuoden 2022 abidiplomit

Ahdeala Nella	Queen Bee	Lindström Atte	BMW-kuski
Ahonen Jani	Korttipeli	Mattila Annika	Kielinero
Ahonen Valtteri	Ed Sheeran	Mäenpää Vilma	Viivytelijä
Alm Teemu	Prätkähiiri	Nevalainen Eveliina	Vaatesuunnittelija
Forslund Amanda	Luonnonlapsi	Nummenpää Laura	Heppatyttö
Heikkilä Arttu	Kiva kaveri	Oinonen Janette	Muodikkain
Heikkilä Salla	Mama bear	Ojajärvi Alma	Otsa edellä
Heikkinen Tatu	Diakronisin	Paassilta Kasperi	Depressiivisin
Heikola Joonas	Golfaaja	Perttala Milja	Leveet Levikset
Honkavuo Waltteri	Kimalaisten paras ystävä	Pirinen Tuuli	Kerhotäti
Hurula Jesperi	Sählääjä	Pirttimäki Aada	Party animal
Isotalo Liina	Vesipeto	Saarikko Ada	Rehellisin
Jalo Anni	Naantalin aurinkoinen	Saarinen Joonas	Saliorotta
Jalonen Juuso	Kuomakamu	Salminen Juho-Pekka	PJ
Kaivolin Nea	Bar Pena -kuningatar	Schwartz Alice	Kultainen soundi
Kauppinen Milma	Kieli	Sirkiä Iisa	Taiteilija
Tynninen Emi	Omena päivässä pitää terkkarin loitolla	Sova Kalle	Ilmastonvaikuttaja
Korpela Erika	Kumman kaa	Taskinen Tuomas	Kalliofaija
Kortesmaa Venni	Kovin kutoja	Tiainen Tommi	"Äitis oli"
Koskinen Jenna	Redbull	Vainio Venla	Google Chrome
Kuusisto Helmi	Multitasker	Valanne Ella	Näyttelijä
Kähkönen Roni	Urheilutietäjä	Virta Valtteri	Kemisti
Laakso Jere	Mummokonkeli	Virta Veeti	Välivaiheiden skippaaja
Leino Laura	Perheauto	Vuorikoski Milla	Kumman kaa
		Wallenius Akseliina	Yks Bemari sinne tänne

Henkilökunnan diplomit

Helin Maria	Kiusallinen hiljaisuus	Silen Anniina	Ei lasten korville
Hämälä Sari	Käytäväkopina	Tanninen Jouko	Nuoruuden eksperimentit
Kuusela Susanna	Jumppapirkko	Tauriainen Marika	1 000 sanaa minuutissa
Lassila Satu-Marja	Tukka hyvin, kaikki hyvin	Tinell Päivi	"Älkää kertoko muille, mutta..."
Leino Ari	Kansantalouden kiertokulku	Tornberg Esa	Motivaatiopuheet
Leino Iku	RIP the manbun	Vuorio Helga	BUU-klubben
Niittönen Riikka	"Jouko, auta!"	Verhola Soile	Toimistovelho
Nojonen Sari	Punahilkka	Siistijät	Arjen sankarit
Nurmi Eero	HuippuDIGI		
Pitkänen Sanna	Sukuselvitys		
Rosenqvist Teija	Kaiken takana on Teija		
Santala Marja	Mielikuvaharjoitukset		

Wanhoiden tanssit 2022

Halun wanhat vuosimallia 2022 aloittivat tanssiharjoittelun marraskuussa yläkoulun liikuntasalissa, jossa opeteltiin ensin valssin perusaskeleita. Opiskelijat jaettiin suunnitteluryhmiin, ja kova vanhojen päivän valmistelutyö alkoi. Koronan vuoksi juhlapäivä siirtyi helmikuulta huhtikuulle, mutta lopulta vanhat saivat viettää yhdessä ikimuistoisen päivän.

Satu-Marja ja Iku

Wanhats ovat ehdottomasti meidän opettajien mielestä yksi mukavimpia kursseja opettaa. Opiskelijat ovat motivoituneita ja innoissaan, ja kaikki haluavat oppia ja osallistua. 20-ryhmä ei ole poikkeus tästä.

Harjoituksissa oltiin kiitettävästi paikalla, ja hankalasta tilanteesta huolimatta tanssit saatiin opeteltua. Jos jollakin tanssiparilla joku askel tai asia jäi epäselväksi, on joustettu puolin ja toisin ja jääty esimerkiksi tunnin jälkeen hetkeksi vielä harjoittelemaan. Tältä ikäryhmältä on myös tullut toiveita ja mielipiteitä joihinkin tansseihin, ja sekin on kiva juttu.

Poloneesin pyörteissä, oikealla Milo Suominen.

Milo Suominen

Miksi epäröit tansseihin lähtöä?

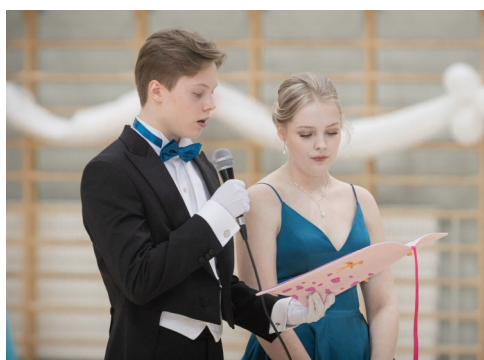
Oli läjä määrin syitä, miksi epäröin tansseihin osallistumista: En pystynyt kukaan tanssimaan tansseja tyttöystäväni kanssa niin kuin olimme suunnitelleet. Oli myös ongelmia asun kanssa, koska en koe, että mekko olisi juttuni. Ylipäätään päivään liittyi pelkoja, että en nauttisi tanssimisesta ja koko vanhojen kokemus menisi ihan päin puuta ahdistuksen vuoksi.

Nyt kun harjoitukset ovat alkaneet, oletko tyytyväinen päätökseesi tanssia?

Olen ihan tyytyväinen. Tanssiminen on todella kivaa ja harjoitukset menevät hyvin, mutta silti pelottaa, että jännitys vie fiiliksen.

Millainen kokemus vanhojen päivä oli?

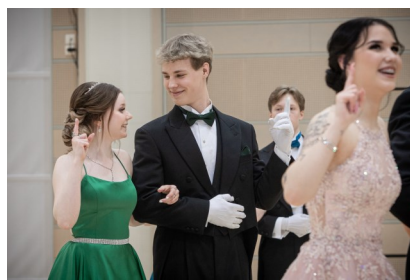
Aamulla jännitti, mutta päivän mittaan fiilis parani. Ei todellakaan kaduttanut, että osallistuin.

Antti-Jussi Isotalo ja Pennina Silenius toivottivat yleisön tervetulleeksi.

Tanssimekkojen väriloistoa, oikealla Emilia Elovaara.

Emilia Elovaara

Millaisia odotuksia sinulla oli etukäteen wanhojen tansseista?

Ajattelin, että wanhat ovat hauska tapahtuma, jossa pukeudutaan ja pidetään hauskaa yhdessä.

Millainen kokemus oli?

Wanhat oli ihan superhauska ja ikimuistoinen kokemus. Suosittelen ehdottomasti kaikille osallistumista! Päivän kohokohta oli tietenkin itse tanssit ja meidän yhteiset jatkot!

Veeti Väkiparta

Mikä sai sinut jättämään wanhat väliin?

Puku oli hintava, eikä ollut motivaatiota tanssimiseen.

Kadutko päätöstä?

Vähän kaduttaa, koska näin, kuinka hauskaa ystävilläni oli.

Pääosa aukeaman kuvista: Päivi Kankare @päivi.kankare.imaglaa

TEKSTI
KRISTO HERRANEN
AKI-PETTERI TUOMINEN

KUVAT
PÄIVI KANKARE
HALUN WANHAT

Halu Zoo: tavallista parempi eläintarha

Tervetuloa Halu Zoon! Tämän kierroksen aikana annamme kuvaukset eläintarhamme 18 asukista. Tehtävänäsi on yhdistää listatut opetushenkilökunnan jäsenet heitä kuvaaviin eläinlajeihin. Oikeat vastaukset löytyvät toisen sivun alareunasta, mutta suosittelemme käyttämään niitä vain tarkistukseen, jotta seikkailufiilis säilyisi kierroksen loppuun asti. Onnea matkaan!

- A. MARIA HELIN
B. SARI HÄMÄLÄ
C. SUSANNA KUUSELA
D. SATU-MARJA LASSILA
E. ARI LEINO
F. IKU LEINO
G. RIIKKA NIITTONEN
H. SARI NOJONEN
I. EERO NURMI

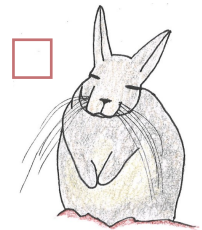
1. QUOKKA

Quokan tavaramerkkeihin kuuluvat aurinkoinen hymy ja rytmikäs äännähtely. Jos vierailija soittaa quokan kuullen musiikkia, se liittyy usein mukaan musisointiin. Jotkut vierailijat ovat kertoneet nähneensä myös quokan ikään kuin tanssivan musiikin tahtiin.

2. VISKATSA

Viskatsa saattaa neutraalin, ehkä jopa hieman tylsistyneen ilmeensä ansiosta antaa vierailijoille välinpitämättömän mielikuvan. Todellisuudessa se on kuitenkin ajan tasalla kaikista uusimmista tapahtumista, ja erityisesti eläimiin liittyvät uutiset ovat sen mieleen.

3. MANGUSTI

Tämä mangusti on päättänyt ottaa tehtäväkseen eläintarhan järjestyksenvalvonnan, ja sen vuoksi se nähdäänkin usein tarkkailemassa ympäristöään kahdella jalalla seisoen.

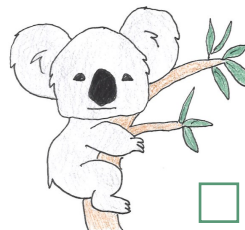
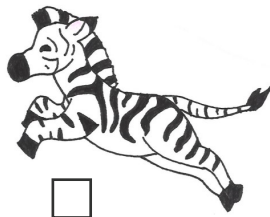
4. TIIKERI

Tämän tiikerin karjahdukset kuuluvat parhaimpina päivinä toiselle puolelle eläintarhaa. Karjahduksiensa lisäksi se on tunnettu huolitellusta turkistaan ja aktiivisesta luonteestaan.

5. SEEPRA

Seepra on kunnon bilehirmu ja se pitää vauhdista. Jos seepra päästettäisiin ruotsin-laivalle mehudiskoon, olisi sen motto ”Mieluummin överit kuin vajarit”.

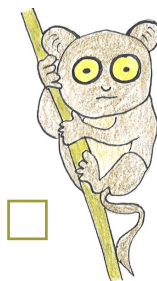

6. KOALA

Tämä herttaiselta näyttävä veijari poltti vierailijan takkiin reiän löytämällänsä suurennuslasilla ja pudotteli kokispulloihin Mentos-pastilleja saaden aikaan kemiallisen reaktion.

8. KUMMITUSELÄIN

Pienikokoinen kummituseläin saattaa pelästyttää villillä katseellaan, mutta se on todellisuudessa leppoisa tapaus. Kummituseläin osallistuu satunnaisesti eläintarhan mielikuvaharjoitusvideoihin vierailevana tähtenä.

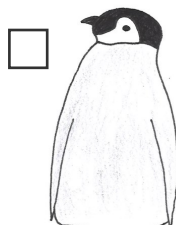
7. LAISKIAINEN

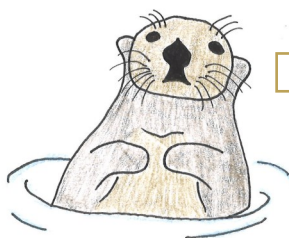
Laiskiainen ei ole ehkä ole se eläintarhan vilkkain asukas, mutta eihän kaikkien sitä tarvitse ollakaan. Sen sijaan laiskiainen pitää huolen muista asukeista ja rauhoittaa välillä vähän liiankin villiä menoa.

9. PINGVIINI

Pingviinin tunnistaa jo kaukaa sen kävelytyylin perusteella. Lisäksi se on aikamoinen parkettien partaveitsi. Askeleet taipuvat rytmiin kuin rytmiin matemaattisella tarkkuudella.

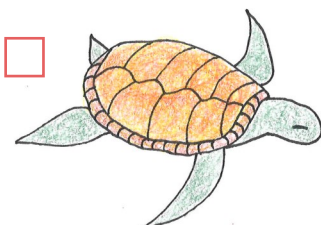

10. SAUKKO

Ujolta vaikuttavan saukon huomion saa kiinnitettyä menestyksekkäästi korkokenkien kopinalla. Myös ranskankielisen musiikin soittaminen on havaittu toimivaksi houkutelukeinoksi.

11. KILPIKONNA

Jos haluat miellyttää kilpikonaa, kannattaa pukeutua punaiseen. Se on nimittäin sen lempiväri! Tämän huomaa sen kuoren sävystä sekä akvaarion värimaailmasta.

J. SANNA PITKÄNEN

K. TEIJA ROSENQVIST

L. MARJA SANTALA

M. ANNIINA SILEN

N. JOUKO TANNINEN

O. MARIKA TAURIAINEN

P. PÄIVI TINELL

Q. ESA TORNBERG

R. HELGA VUORIO

12. PITBULL

Pitbull ottaa vierailijat vastaan iloisilla haukahduksilla. Se pitää huolen, että kaikilla on hyvä mieli sekä aktivoi nuoria erilaisilla leikeillä ja peleillä.

13. YORKSHIRETERRIERI

Yorkie kuuluu eläintarhan huoltotiimiin ja kiirettä sillä pukkaakin. Yorkie on jatkuvasti liikkeellä, joten sen tarkkaa olinpaikkaa on hieman hankalaa selvittää, ellei kulje sen perässä.

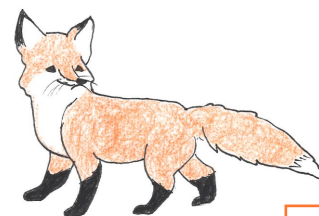
14. ROTTA

Rotta on ehtinyt nähdä vuosien aikana monenlaisia vierailijoita, mutta uuden sukupolven vierailijat eivät tunnu sitä miellyttävän. Ilmeisesti kaikki oli ennen paremmin.

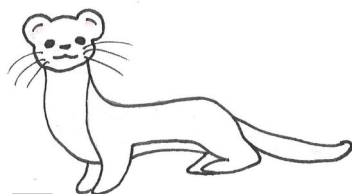
15. KETTU

Vaikka kettu onkin eläintarhan uusi tulokas, se on ehtinyt jo kartuttaa omaa mainettaan pitkälle. Ketulla tuntuu olevan paljon asiaa ja kuullaankin usein nauravan.

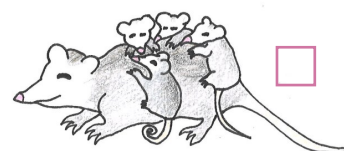
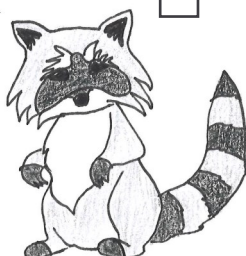
17. PESUKARHU

Ketterä pesukarhu on lunastanut paikkansa eläintarhan urheilutähtenä. Erilaisten urheiluvälineiden käsittely tuntuu sujuvan ja erityisesti jalkapallot ovat pesukarhun mieleen.

16. LUMIKKO

Lumikon tunnistaa sen pitkistä vartalosta ja kauniista turkista. Se onkin ollut monen valokuvauksen ja taiteilijan inspiraation lähteenä.

18. OPOSSUMI

Kukaan ei tiedä, mistä kyseinen ilmiö johtuu, mutta jostain syytä opossumipoikaset kokoontuvat opossumin luokse ainoastaan tiistaisin, vaikka viihtyvät omilla oloissaan muuten. Mitä hän he oikein juonivat?

Lära sig språk, why not?

Kielten opiskelun katsotaan yleensä olevan tylsää ja työlästä. Esimerkiksi ruotsi on monille opiskelijoille "pakkoruotsia", jota lusikoidaan kurkusta alas kuin kylmää puuroa. Totuus on, että kieliä ei opi kuin harjoittelemalla ja käyttämällä kieltä aktiivisesti. Kielten opiskelun ei kuitenkaan ole pakko olla puuduttavaa. Halussakin on tarjolla vapaampia kielten kursseja, jotka hyödyttävät opiskelijaa niin lukiossa kuin elävässä elämässä: ENA9 *Express yourself* ja RUB8 eli ruotsin kulttuurikurssi.

Kysymykset opiskelijoille

1. Minkälainen kurssi on mielestäsi ollut? Onko se vastannut odotuksiasi?
2. Mikä sai sinut valitsemaan kurssin?
3. Mikä kurssissa oli hyvää/huonoa?
4. Suositteletko kurssia tuleville opiskelijoille?

Ruotsin kulttuurikurssi, RUB8

Ruotsin kulttuurikurssi oli tänä lukuvuonna opiskelijamäärältään pienempi kuin englannin luova kurssi. Tämä ei kuitenkaan tee siitä millään tapaa mitätöntä! Kurssi tarjosi opiskelijoille hauskan sekä uudenlaisen tavan opiskella ruotsia ja muovautui opiskelijoiden näköiseksi heidän mielenkiintojensa sekä toiveidensa mukaan. Kurssilla rohkaistaan ruotsin puhumiseen, mutta suomen käyttökin on sallittua, joten ei tarvitse pelätä liikaa. Kurssiin ei myöskään sisälly kokeita tai arvosanoja, eikä kirjaakaan tarvitse ostaa.

RUB8-kurssin päättöpäiväkin oli todella rento. Päättöpäivänä oltiin koululla muutama tunti nauttimassa opiskelijoiden tekemistä pienistä projekteista sekä katsottiin video. Projektin sai tehdä joko yksin tai ryhmässä, eli kurssilla ei ole paineita myöskään yksin työskentelemisestä. Suurin osa teki Pohjoismaihin liittyvän Kahootin. Itse tein pienen PowerPoint-esityksen. Loppuprojektissakin oli siis hyvin vapaat kädet, eikä tarvinnut tehdä mitään kovin monimutkaista.

Lärarens kommentarer

Aikaisemmin RUB8-kurssilla on siis käyty esimerkiksi elokuvissa ja teatterissa, sekä Turussa että Helsingissä, Turun linnassa tai taidenäyttelyssä ruotsiksi opastetulla kierroksella, Åbo Akademiassa, myyty vohveleita ja järjestetty Pop up -kafe koulussa. Korona on karsinut kaikki vierailut ja vieraillijat, joten luokkatilan luominen pohjoismaiseksi on ollut open haaste.

Kurssiin voi sisällyttää pelejä, elokuvia ja kirjallisuutta, vierailuja ja retkiä oppilaiden kiinnostuksen mukaan. Joskus olemme myös tehneet näytelmiä. Kaikki on opiskelijoista kiinni.

Sisältö voi siis vaihdella, riippuen mitä ryhmä haluaa. Joka tapauksessa ruotsin kieltä tulee käytettyä esitelmissä sekä suullisesti että kirjallisesti, käsiteltävät aiheet tukevat kulttuurituntemusta Pohjoismaista, ja moni tuttu juttu tulee nyt vain tehtyä ruotsiksi, ilman painetta kurssin arvosanasta. Kaikki tämä tukee tietysti valmistautumisessa yo-kirjoituksiin, ja sanastoaa tulee kartutettua muualta kuin oppikirjoista.

-Helga Vuorio, kurssin opettaja

1. On ollut ihan superkiva kurssi! Tekeminen on ollut vaihtelevaa ja erilaista verrattuna muihin kursseihin, mikä on tehnyt kurssista vielä mielenkiintoisemman. RUB8 ylitti odotukseni.
2. Aion kirjoittaa ruotsin ja ajattelin, että tästä olisi hyötyä siihen.
3. Monipuolinen tekeminen, kivat kurssilaiset, lautapelit ja leffat olivat ihan lemppareita. Tunneilla oli rentoa mutta opettavaista. Huonoa oli, että koronan takia ei päästy minnekään. Teatteriin olisi ollut kiva päästä.
4. Ehdottomasti suositteaisin! Kurssi oli ihan paras tähänastisista, ja koen, että sillä oli positiivinen vaikutus ruotsin opiskeluuni. Kurssi auttoi saamaan ruotsin puhumisen luonnollisemmaksi, ja ylipäätään puhumiseen tuli rohkeutta. Kurssista on varmasti hyötyä kirjoituksiin.

-Kurssin opiskelija, nimetön

Express yourself, ENA9

Englannin Express yourself -kurssi oli erittäin viihtyisä ja hyödyllinen ja samalla rentouttava tauko muusta opiskelusta.

Tälläkään kurssilla ei käytetty oppikirjaa eikä tarvinnut hi-koilla päättökokeessa. Kurssin aikana tehtiin paljon kivaa, ja kaikki lopulta johti taas päättöpäivän projekteihin, jotka sai tehdä yksin tai kaverin kanssa. Opiskelijat pääsivät jakamaan kiinnostuksen kohteitaan haluamallaan tavoin.

Itse työskentelin kaverini kanssa parina, ja me teimme esi-tyksen Neuvostoliiton lainvastaisesta nuorten vastakulttuuris-ta. Me jopa pukeuduimme sen tyyliin vaatteisiin esitystä varten. Aiheen ja tavan loppuprojektiin sai siis valita ihan va-paasti ja niin luovasti kuin halusi.

1. Kurssi oli rento ja mukava, juuri sopiva keventämään jaksoa. Kurssi on vastannut odotuksiani, koska tiesin kurssin olevan yksinkertainen englannin puhumista vaativa kurssi.
2. Tietenkin halu kehittyä englannin puhumisessa. Pidän englannin opiskelusta, ja se sujuu vaivatta. Ei sille suurem-paa syytä ole. Helppo ja rento kurssi!
3. Ei tarvitse ostaa kirjaa! Kurssin aikana tehdyt aktiviteetit olivat kurssin opiskelijoiden tekemiä. Toki muutama oli opettajan, esim. kurssin pääprojekti, jota työstiin kurssin aikana. Jotkut tunnit voivat tuntua turhilta, jos olet jo valmis tehtävissäsi.
4. Kyllä, suosittelen. Kurssi on melko erilainen verrattuna muihin. Kurssi on myös hyvä, jos kursseista on pulaa (ei kirjaa, vaatii vähän panostusta). Kannattaa kysyä kaveritkin mukaan, niin saatte kurssista enemmän irti! Jos jakso on jo täynnä, niin älkää väkisin täyttäkö sitä lisää. Joskus on parempi pitää hypäri.

-Juuso Laanti, 20A

Teacher's note

Opiskelijat ovat aina tehneet ENA9-kurssilla oman projektin joko yksin tai pareittain. Tuo-tokset ovat olleet hyvin erilaisia. Projektitöinä on valmistettu esimerkiksi podcast, video, PowerPoint-esitys, runokirjanen, essee, taideteos, koulun englanninkielisen kotisivun päivi-tys, kansainvälisyyspäivä ja puurojuhlan ohjelmanumero. Suurin osa projektitöistä on esillä koulun kotisivuilla.

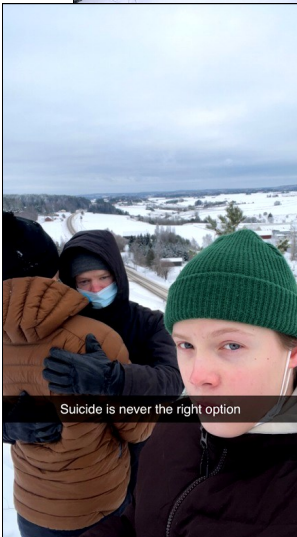
Projektin tekemisen lisäksi kurssilla on esimerkiksi pelattu lautapelejä englanniksi, tehty sanasto-, puhe- ja kirjoitustehtäviä, pidetty päivänavauksia, tehty videotehtäviä, ja myös ulkona on käyty tekemässä tehtäviä.

”*Luovuus ja itseilmaisuus pääsevät kukkimaan, jos vain opiskelijalla on halua siihen.*”

Kurssilla on yleensä käynyt vierailijoita, ja kurssin aikana on voitu käydä yhdessä elokuvissa, konsertissa tai teatterissa. Edellä mainitut eivät toteutuneet tänä vuonna poikkeusolojen takia.

Kurssi tarjoaa opiskelijalle mahdollisuuden vahvistaa englannin kielen taitoaan syventymäl-lä itseään kiinnostavaan aiheeseen laajemman tuotoksen tekemisen kautta. Luovuus ja it-seilmaisuus pääsevät kukkimaan, jos vain opiskelijalla on halua siihen. Tähän ei välttämättä ole aina mahdollisuutta tavallisilla englannin kursseilla. Express yourself!

-Sari Nojonen, kurssin opettaja

Kurssin tehtävissä sai käyttää englannin kielen ohella luovuutta.

TEKSTI JA KUVITUS
CECILIA HUNTUS

KUVAT
ENA9-KURSSI

On ok olla kuulumatta uskovaaisuuden ääripäihin

“Uskotko Jumalaan?” ”Mitä? En todellakaan! Näytänkö siltä?” Tällaisen keskustelun olen käynyt hiljattain. Reaktio ei tullut minulle mitenkään yllätyksenä, koska sama reaktio on tullut vastaan monesti. Sama käy myös toisinpäin. Jos minä kerron, että uskon Jumalaan, saan hämmästyä osakseni. Samalla on tullut selväksi se, että nuorista harva uskoo tai ei ainakaan uskaltaa sanoa sitä ääneen. Erityisesti monien nuorten keskuudessa uskonnollisuus on mielletty noloksi tai vähintään oudoksi.

Viime vuosina on ollut käynnissä niin sanottu ”kirkosta eroamisen aalto”. Syitä tähän on kerrottu **Tuomas Äystön, Aki Koivulan, Anna Wessmanin, Jere Kyyrön ja Titus Hjelman** artikkelissa ”Miksi suomalaiset eroavat evankelisluterilaisesta kirkosta?” (Yhteiskuntapolitiikka-lehti 2/2022). Siinä he käyvät läpi Eroa kirkosta -nettipalvelun julkaisemia tietoja ihmisten kertomista syistä kirkosta eroamiseen. Tutkimuksen perusteella kirkosta on erottu eniten taloudellisista syistä, lähes puolet eroajista, ja toiseksi eniten uskomusten ja oppien takia, noin neljäsosa. Tähän varmasti on vaikuttanut tasa-arvon lisääntyminen ja vähemmistöjen oikeuksien paraneminen, koska moni tietää, että kirkko on konservatiivinen.

Varmasti myös monet julkisuudesta tutut skandaalit, kuten Päivi Räsäsen oikeudenkäynnit, ovat vähentäneet kirkon kannatusta. Vaikka itse uskonkin Jumalaan ja kuulun kirkkoon, se ei tarkoita, että kirkon kannattamat arvot olisivat täysin myös minun arvoni. Minun arvoihini kuuluu suvaitsevaisuus. Eli ei kannata yhdistää kaikkia kirkon edustamia arvoja suoraan uskovaiseen. Toivoisinkin, että kirkko muuttuisi tulevaisuudessa suvaitsevampaan suuntaan.

Olen huolissani siitä, että nyt monet aikuiset ja nuoretkin eroavat kirkosta eivätkä todennäköisesti aio kastaa lapsiaan enää. Silloin tietoisuus uskonnosta vähenee ja tuleville kirkkoon kuuluville tulee vielä vaikeampaa puhua asiasta muille. Tämän takia koulujen uskonnon opetus on erittäin tärkeässä roolissa. Huomaan jo nyt, että monella on väärä kuva siitä, mitä uskominen Jumalaan tai minun tapauksessani kuuluminen evankelisluterilaiseen kirkkoon voi tarkoittaa.

Stereotypioita on monia, mutta yleisin kohtaamani stereotypia on se, että uskonnollisuus on yhtä kuin päivittäinen rukoileminen, viikoittainen kirkossa käyminen, Raamatun jokapäiväinen lukeminen ja sen ohjeiden tarkka noudattaminen. Totta kai monelle uskonnollisuus ja usko ylipäättensä on tuollaista. Minun tapauksessani ei.

Usko Jumalaan on minulle asia, joka vain on kulkenut mukani lapsesta asti. Perheeni ei ole mitenkään erityisen uskonnollinen, mutta olemme käyneet esimerkiksi jouluna kirkossa. Joten usko ei myöskään ole minulle mitenkään syötettyä, mikä on myös yksi yleinen stereotypia. Jumala on minulle se, johon turvaudun, on tilanne sitten mikä tahansa. On helpottavaa ajatella, että ei koskaan ole minkään asian kanssa yksin. Vaikka mitään Jumalaa ei oikeasti olisi olemassa, on se tunne, jonka usko tuottaa minulle, tärkein.

Minulta on muutamia kertoja kysytty, miksi uskon Jumalaan. Pohdittuani päädyin, että se ahdistuksen määrä, jota ilman Jumalaa kokisin, olisi niin suuri, etten kykenisi tekemään mitään. Ajatus siitä, että ihan kaikki olisi minun käsissäni, tuntuisi musertavalta. On ihana välillä vain luottaa ja tietää, että Jumala kyllä hoitaa. Ja niin Hän on aina hoitanutkin.

Mutta täytänkö kaikki perinteiset stereotypiat kirkkoon kuuluvasta uskovaisesta? En todellakaan! Monia kirkon edustamia arvoja en allekirjoita. Rukoilu kuuluu kyllä elämäni, mutta Raamattua en juuri lue. Uskovaisuus ja hengellisyys eivät myöskään ole minussa alleviivattuja, ja usko ei näy juuri mitenkään minusta ulospäin. Eikä uskonto monissa tilanteissa ole ajatuksissani ensimmäisenä.

Minun sanomani onkin kaikille se, että uskossa ja uskonnollisuudessa ei ole vain kahta ääripäätä, että on joko ateisti ja ei usko mihinkään tai on todella uskova, joka omistaa koko elämänsä uskolle. Peräänkuulutan sitä, että voi olla myös siitä väliltä. Moni teillään koko ajatuksen Jumalasta tai uskosta siksi, että sille täytyy uhrata koko elämänsä. Mutta miksi täytyisi? Jokaiselle se usko voi tarkoittaa eri asiaa, ja mikään niistä ei ole huonompi. Usko ja uskovaisuus voi olla niin paljon enemmän kuin kirkossa käynti.

Siksi haastankin jokaista pohtimaan omaa uskonnollisuuttaan ja uskoaan. Jos siitä tutkiskelusta ei jää mitään käteen, ainakin voi täydellä varmuudella kokea itsensä ateistiksi. Uskonto vaikuttaa paljon maailmassa ja tulee vaikuttamaan pitkään – joissain maissa enemmän ja joissain vähemmän. Siksi onkin sen pois kylvämisen sijasta tärkeä oppia ymmärtämään kaikkia uskontoja ja niiden arvoja. Tässäkin kohtaa kouluopetuksella on suuri vastuu.

Uskonnosta on myös tärkeä pystyä keskustelemaan, ja minua pelottaakin, että siitä on tulossa pikkuhiljaa ainakin nuorten keskuudessa tabu, josta ei haluta keskustella tai josta ei haluta kertoa. Ja vielä Suomen kaltaisessa introverttien maassa, jossa yksityisasiasta ei haluta puhua muille, on se vielä tärkeämpää. Jokainen saa uskoa mihin haluaa, ja jokaisella on oikeus tuoda esille näkemyksensä ilman olettamuksia ja ennakkoluuloja. Jokainen saa myös olla uskomatta, jos haluaa. Tärkeintä on, että voi olla avoimesti sitä mitä on, uskoo sitten Jumalaan tai ei.

TEKSTI JA KUVA
SIRU MÄKI

Kolumni on kirjoitettu UE6-kurssityönä.

6 pisteen vihjeet yo-kokeisiin

Kesäloma alkaa, joten taidat luulla, että sinulla on vihdoin mahdollisuus rentoutua stressistä. Ei kannata elätellä turhia toiveita, sillä syksyn ylioppilaskirjoitukset saattavat tulla lomasuunnitelmiesi tielle! Tässä viimehetken vinkkejä siihen, miten pilata lomailu opiskelulla, jotta sitten myöhemmin on mahdollisuus pilata lukuloma lomailemalla.

Muista varata aikaa rentoutumiseen! Motivaatiosi pysyy paremmin kasassa, kun avaat hetkeksi Netflixin etkä ole nenä kirjassa 24/7. Ennen kuin ehdit Bridgertonin toiselle kaudelle, olet kyllä tarpeeksi motivoitunut. Alat viimeistään ahdistua siitä, kuinka olisit voinut opiskella sen sijaan, että olet käyttänyt viimeiset kolme päivää brittidraamojen katseluun. Tällä kertaa muistat kuitenkin pitää runsaasti taukoja, koska uudelleen kirjan avatessa muistat, kuinka paljon mieluummin katsoisit Netflixiä juuri nyt. Muista myös pitää huolta yöunistasi, niin kauan kun kurssimateriaali ei tule kummittelemaan painajaisiisi!

Lukusuunnitelman tekeminen on aina hyvä idea! Suunnittele se huolella, jotta tavoitteesi ovat realistiset. Älä yliarvioi jaksamistasi ja jätä tilaa kahvitauoille. Voit myös merkata eri aineet joillain kivoilla väreillä. Tai sitten voit vaikkapa vahvistaa ne tusseilla. Tai lisätä vähän glitteriä paperiin. Tai leikata sen reunat kuviosaksilla muistuttamaan yhtä niistä ala-asteella askarrelluista isänpäiväkorteista. Pääasia on käyttää sen tekemiseen huolella aikaa, ettei tarvitsisi vielä aloittaa opis-...eikun siis että lukusuunnitelma olisi loppuun mietitty, jotta sitä tulisi noudatettua.

Jonkin aikaa kerrattuasi on järkevää tutkia vanhoja testejä ja kokeita. Juuri kun alat luottamaan kykyisiksi ja uskot, että oletkin oppinut jotakin, voit kaivaa esiin ne penkin alle menneet Abitti-kokeet ja ne kiusallisen kömpelöiltä kuulostavat ykkösvuoden lukutaitoharjoitukset. Alat häpeämään vanhoja vastauksiasi siihen malliin, että turha itsevarmuutesi hälvenee tuota pikaa. Näin ymmärrät, että olet vielä aivan liian typerä ylppäreihin ja tarvitset vielä vuosikausien kertausten oppiaksesi mitään hyödyllistä!

Älä unohda mahdollittoman kokoaikaisen pönttämisesi välissä olla hieman sosiaalinen! Juttele kavereillesi, ja muistakin avautua muille kirjoittajille siitä, kuinka paljon sinua ahdistaa. He voivat antaa vertaistukea, jotta voitte sitten yhdessä ahdistua entistä enemmän. Tiimityö on aina hyödyksi! Jutustelutauot auttavat sinua myös unohtamaan kaiken kertaamasi, mikä auttaa sinua hahmottamaan, mitä kaikkea et osaa-kaan, vaikka luulit ne tietäväsi. Lisäksi voit ärsyttää koko perheesi järjiltään pätemällä heille jatkuvasti sillä kaikella nippelitiedolla, jonka muistat sen kaiken olennaisen sijaan!

Vetkuttelijoille vinkkinä olisi seuraava: Kun et kuitenkaan saa aikaiseksi kahlata sitä oppikirjaa läpi, voit ainakin käyttää kesälomasi täydellisten eväiden suunnitteluun. Eihän sitä itä verenmaku suussa kannata kirjoittaa, kun toinen vaihtoehto on mutustaa eväitä hyvillä mielin (kyyneleet silmissä). Voit käydä läpi kaiken maailman ruokablogit ja YouTube-videot, löytääksesi täydellisen lohturuoan. Reseptejä testaillessa pystyt pohtimaan blogikirjoituksessa käytettyjä retorisia keinoja ja sitä, miten omenatorrtukuvalla yritetään vaikuttaa lukijaan. Kannattaa myös soittaa isoäidille muinaisista sukuresepteistä. Voit sitten hyödyntää mummosi vakiotortun reseptiä, kun kerrot historian yo-kokeessa, millä tavalla suomalaisten elintason nousu 1800-luvun alusta 2000-luvulle näkyy Suomen ruokakulttuurissa. Saat olla tyytyväinen siihen, että sinulla on eväänäsi vakosipulipatonki pettuleivän sijaan.

Yleensä lukioon asti selvinneet opiskelijat osaavat jo lukea, mutta mikäli olet onnistunut pääsemään tänne asti ilman lukutaitoa, äänikirjat ovat toinen hyvä vaihtoehto. Äänikirjat toimivat myös niille, jotka ovat muulla tavoin aikaansaamattomia opiskelijoita, ja toisaalta myös niille, jotka puolestaan ovat niin aikaansaavia, ettei lukemiselle jää aina aikaa. Voit vaikkapa viettää muutaman tunnin salilla opiskellen. Mukaansatempaavien biittien sijaan kuulokkeistasi kuuluu kuitenkin monotoninen miesääni: "Keisari Trajanus (hallitsi 98-117) oli ensimmäinen Rooman keisari, joka otti erillisen kannan Jeesus-liikkeeseen, mikä johti siihen, että kristityt alettiin nähdä juutalaisuudesta erillisenä ryhmänä." No niin! Jaksaa, jaksaa! Painaa, painaa!

TEKSTI JA KUVITUS
HILKKA LIPIÄINEN

Ei sairaus vaan osa identiteettiä

Koko elämäni on ollut täynnä kuulumattomuuden tunteita. Jo lapsena olin laiska, tyhmä ja outo. Kaikin puolin olin huonompi kuin muut. En pärjännyt sosiaalisesti tai koulussa. Tosin kukaan muu ei ajatellut minusta tällä tavoin, koska olin kaikkien kaveri ja yläasteella ylisuorittaja, jota opettajat pyysivät rentoutumaan. Sisälläni tunsin kuitenkin aina olevani muukalainen, ja koulutyötkin jäivät aina viime tippaan. Elämää hankaloittivat myös impulsiiviset tunnepurkaukset, joka vuosi pahenevat tahdonvastaiset liikkeet sekä aistien liiallinen yliherkkyys. Yläasteella minulle heräsi pikkuhiljaa ajatus, jonka ensin torjuin täysin. Tietoa etsiessäni ja samanlaisille ihmisille puhuessani kuitenkin ajattelin, että voisin olla neurologisesti poikkeava.

Kadoksista ymmärrykseen

Noin vuoden etsin aktiivisesti tietoa ja puhuin vielä lisää muille neurologisesti poikkeaville asiasta. Lopulta mainitsin epäilykseni neurologisesta poikkeavuudestani minua hoitaneelle psykiatrille Salon nuorisopsykiatrian poliklinikalla (nupo). Siitä alkoi parin vuoden tuska.

Nupolla minua ei kuunneltu ennen kuin hain apua pikkukylä Perniön tavalliselta lääkäriltä. Siellä sain täyttää ADHD-itsearviointilomakkeen, mikä oli kunnia, jota nupo ei ollut minulle suonut. Lääkäri oli pakko lähettää minut takaisin nupolle, josta tuli ”miten kehtaat hakea apua muualta” -sävyinen puhelu.

Itkuun johtaneiden nupo-käyntien, perättömien eduntavoittelusyytösten ja persoonallisuushäiriöiden tyrkyttämisen jälkeen minä kuitenkin sain nupolta lähetteen neuropsykologille. Yhteensä noin kahdeksan tuntia kestäneiden tapaamisten jälkeen neuropsykologi oli täysin varma, että minulla on ADHD ja autismi, ehkä jopa Touretten oireyhtymä.

Nupolle piti kuitenkin palata saamaan lääkäriltä päätös diagnooseista. Olin täysin varma kaiken vaivan olleen turhaan. En voinut enää luottaa nupon henkilökuntaan. Tosin heidän lääkärinsä oli ottanut ja lähtenyt, eikä uutta näkynyt tai kuultu, joten muutaman kuukauden odottelun jälkeen nupo suosui antamaan tapaukseni toiselle lääkärille. 17 pimeän ja kadonneen vuoden jälkeen sain vihdoinkin viralliset diagnoosit: olen autistinen ja minulla on ADHD.

Assburgers

Kun sanon, että olen autistinen, lääkäreiden mielestä olen vain osittain oikeassa. Papereissani lukee autismin sijasta Asperger. Mutta minä olen autistinen. Asperger on vanhentunut termi, joka on sulautettu autismikirjoon. Osa maailmasta on luopunut siitä jo 2010-luvulla, ja Suomi on suunnitellut luopuvansa siitä 2022 eli tänä vuonna. Todella ihanaa saada diagnoosi samana vuotena kuin diagnoosi vanhenee.

ADHD:n sijasta minulle yritettiin myös tyrkyttää diagnoosiksi ADD:tä, mutta ADHD päättyi papereihin, koska ADD on vanhentunut jo Suomessakin, ja minullakin on jopa todistettavasti jonkin asteen hyperaktiivisuutta.

Kaikista parasta on tietenkin saada diagnoosi, joka on ableistinen. Ensimmäisissä viittauksissa Aspergeriin kutsutaan sitä esimerkiksi ”psykopaattiseksi autismiksi”. Nykyisen nimensä se sai natsilääkäri Hans Aspergeriltä. Vaikka diagnoosin historian voisi jättää huomioimatta, aiheuttaa se vieläkin autistisille päänvaivaa: monet autismidiagnoosin saaneet kokevat, että Aspergeria käytetään heidän arvonsa vähättelemiseen, kun taas Asperger-diagnoosin saaneet kokevat, että Aspergeria käytetään heidän vaikeuksiensa vähättelemiseen. Lyhyesti sanottuna: Suomen diagnoosijärjestelmä on jälkeenyäännyt.

Stereotyyppien leima

Ableismia löytyy myös muusta autismiin liittyvistä terveydenhuollosta. Diagnoosien nimet eivät ole läheskään se pahin asia. Diagnoosikriteerit perustuvat usein vain ja ainoastaan poikalapsiin ja stereotyyppioihin. ADHD voi olla vain, jos on pikkupoika, joka ei pysty istumaan paikoillaan ja joka keskeyttää opettajan joka ainoa sekunti. Autistiset taas ovat kaikki poikia, jotka ovat kiinnostuneet junista eivätkä pärjää missään muussa kuin matikassa.

Stereotyyppien perustuvat diagnoosikriteerit jättävät suuren määrän ihmisiä ilman diagnooseja. Niiden perustuminen erityisesti poikiin jättää varsinkin tyttöinä syntyneet henkilöt ilman apua. Siihen vaikuttaa myös se, että tytöillä on tiukemmat sosiaaliset säännöt, joihin pitää mukautua. Myös rasismi, ikä ja luokkasyrjintä voivat hankaloittaa diagnoosin saamista.

Ableismi korostuu myös siinä, että neurologisesti poikkeavat ihan oikeasti puretaan pelkkiin stereotyyppien. Neurologisesti poikkeavat ovat kaikki erilaisia, omaavat yksilöllisiä tarpeita sekä taitoja ja ovat hyviä erilaisissa sekä monipuolisissa asioissa. Autistisia ei myöskään voida jakaa ”syvästi” ja ”lievästi” autistisiin, koska autismi on niin monipuolinen ja yksilöllinen asia.

Monet sanovat, että ei saisi antaa diagnoosin määrittellä itseä. Neurologinen poikkeavuus kuitenkin määrittelee minut, koska aivoni toimivat eri tavalla kuin suurimman osan väestöstä. Sen takia moni autistinen suosii termiä ”autistinen henkilö” mieluummin kuin ”henkilö, jolla on autismi”. Neurologinen poikkeavuus ei ole tauti tai sairaus, jonka voi saada ja omistaa; se on osa identiteettiä syntymästä lähtien.

Trendidiagnoosi?

Vaikka diagnosikriteereissä on paljon valitettavaa ja vanhentunutta, on silti täytettävä riittävä määrä niistä. Nykyään on noussut esiin uusi ongelma sosiaalisen median, etenkin TikTokin, myötä, joka on oireiden liiallinen yksinkertaistaminen. Tiedon jakaminen neurologisesta poikkeavuudesta yhä vapaammin ja laajemmin on hyvä asia. Tieto voi kuitenkin olla liian yksinkertaistettua, jolloin se pätee kaikkiin. Kaikki esitetään samaistuttavana, mikä johtaa siihen, että neurologisesti "normaalit" alkavat väittää olevansa poikkeavaisia. Normaalit asiat medikalisoidaan ja muutetaan ongelmiksi, koska käsitys normaalista on erittäin suppea ja kaikelle siitä poikkeavalle halutaan saada diagnoosi. Ja ei, me emme kaikki "ole vähän autistisia".

TikTok on myös lisännyt huomionhakuisuutta sekä muuten epätoivottua toimintaa. Teeskentely on harvinaista, eikä ketään saa ihan tuosta noin vain mennä syyttämään siitä, mutta etenkin ADHD:n, Touretten, autismin ja Dissociative Identity Disorderin esittäminen on huolestuttavan näkyvää TikTokissa. Se voidaan tehdä julmana pilkkana, yrityksenä olla trendikäs tai erilainen, tai ihan mistä tahansa muustakin syystä. Yleisenä neuvona: älä teeskentele – se lisää stigmaa.

Ei ole kuitenkaan oikein sanoa, että nykyään ADHD- tai autismidiagnooseja annetaan liian paljon. Diagnoosien määrät ovat lisääntyneet, mutta siihen löytyy oikea syy: tieto on lisääntynyt. Enää ei katsota pelkästään stereotyyppioita, ja myös vanhemmilla diagnosoimattomilla sukupolvilla on mahdollisuus saada apua. Eikä diagnoosin saaminen ole edes helppoa. Voin sanoa kokemuksesta, ettei niitä jaella kevyin perustein.

Sanasto

Neurologinen poikkeavuus

- eroaa "normaalista" tai yleisestä neurotyypistä
- mm. autismi, ADHD, Tourette, lukihäiriö (mutta myös paljon muuta)

Ableismi

- vammautuneisiin, neurologisesti poikkeaviin ja muihin samanlaisiin ryhmiin kohdistuva syrjivä, vahingoittava tai muuten haitallinen käytös

ADHD

- Attention Deficit Hyperactive Disorder, aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriö

ADD

- Attention Deficit Disorder, tarkkaavuuden häiriö

Asperger

- "autismikirjon häiriö ilman älyllisen tai kielen kehityksen häiriötä"
- yleinen, virheellinen käsitys: Asperger tekee ihmisestä emotionaalisesti kykenemättömän, on "lievä muoto autismista"

Touretten oireyhtymä

- oireyhtymä, jossa huomattavin piirre on pakonomainen, tahdonvastainen ja äkillinen liikehdintä tai äännähtely (tic-oireet)

Ei itsediagnoosi vaan itseymmärrys

Milloin sitten pitäisi harkita omaa neurologista tilannettaan ja hakea apua? Jos tuntuu siltä, että koko elämä voisi tulla selitettyksi neurologisen poikkeavuuden avulla, voisi olla syytä etsiä asiasta enemmän tietoa. Yksinäisyys, ulkopuolisuus, jatkuvat epäonnistumiset, impulsiiviset tunnepurkaukset tai muut elämää hankaloittaneet asiat voivat olla merkkejä neurologisesta poikkeavuudesta. Tämä ei ole kaikenkattava tai edes suuntaa antava lista – piirre tai oire ei välttämättä ole neurologisen poikkeavuuden syytä. Jos on ollenkaan sellainen tunne, että asia voi koskea itseä, on ihan oikeasti etsittävä tietoa kunnolla ja pitkään.

On kuitenkin tärkeää pitää mielessä, että näiden ongelmien on täytynyt ilmentyä jo lapsuudessa ja niiden tulee vaikuttaa elämään tarpeeksi vakavasti. Jos epäilee itsellään neurologista poikkeavuutta, on hyvä alkaa etsimään laajaa sekä tarkentavaa tietoa, tutustua diagnosikriteereihin ja mahdollisesti puhua neurologisesti poikkeaville henkilöille. Sitten kun on täysin varma, on oltava niin periksiantamaton ja sisukas kuin olla voi ja vaatia asian selvittämistä.

Jos oikeaan diagnoosiin ei ole mahdollisuutta – oli se sitten perheen, rahan, tai työelämässä syrjityksi tulemisen pelon vuoksi – jotkut diagnosoivat itsensä. Itsediagnoosi on kuitenkin erittäin ongelmallista, enkä lähtisi suosittelemaan sitä. Määritellessä ihan todellisia, aitoja ja oikeita diagnooseja itselleen voi tehdä virhepäätelmiä ja tahattomasti jopa pilkata oikeasti neurologisesti poikkeavia. On hyvin helppoa tehdä vääriä ja liian nopeita arvioita itsestään, etenkin vahvistusharhojen (confirmation bias) takia. Jos ei ole diagnosoitu, parasta olisi vain sanoa ajattelevansa olevan neurologisesti poikkeava tai omaavansa siihen viittaavia piirteitä. Kaikista tärkein asia on itsensä ymmärtäminen, eikä siihen pitäisi tarvita lääkärin lupaa. Se on kuitenkin ihan oma juttunsa...

Abien uusi testamentti

19-ryhmien aika Halussa on ohi, ja on meidän aikamme ohjeistaa nuorempia ja tarjota lukioaikojen muistelmia ja ohjeistuksia jälkipolville.

Opiskelijoiden teot

Lukiolaisina olemme tehneet paljon kaikkea. Olemme käyneet toisinaan opettajien hermoille ja aiheuttaneet suuren kelmukohun. Pieninä ykkösluokkalaisina siivosimme ahkerasti abien sotkuja lukiolla, ja kun aikamme koitti, varmistimme, että oma sotkumme voitti kaikki aikaisempien vuosien. Myös aivan ilman syytä kaikki kahvihuoneen kalusteet korkealle torniin kannoimme ja nuoremmille jätimme vain monimutkaisen vihjeen keskelle tyhjän huoneen lattiaa. Kauan olemme Halun käytäviä kulkeneet, paljon olemme siitä oppineet.

Lukion ajanlasku ja juhla-ajat

Lukion ajanlasku koostuu kolmesta piidemmästä ajanjaksosta, joilla on jokaisella oma nimi: ensimmäinen vuosi, joka on tunnettu suuresta määrästä inhottavia pakollisia kursseja, toinen vuosi, joka tunnetaan wanhoista, ja kolmas abivuosi on ajanjaksoista paras.

Abivuosi jaetaan kuitenkin omiin pienempiin jaksoihinsa. Tämän abivuoden aloittaa kouluarki. Tämä pitkäkö ajanjakso muistuttaa kahta aikaisempaa vuotta. Kun tämä ajanjakso on ohi, koittaa suuri mullistus, sillä koulun penkille ei abi hetkeen palaa. Alkaa kaikkien kauhistelema lukuloma. Lukuloman nimestä huolimatta ei ainakaan pitäisi olla loma, sillä jokaisen abiturientin tulisi istua istumalihaksensa kipeäksi kirjojensa ääressä.

Nyt käskemmekin teitä nuoremmat opiskelijat ottamaan neuvosta vaarin ja aloittamaan lukemisen jo hyvissä ajoin, sillä tätä seuraa kahden viikon kiirastuli, joita myös ylioppilaskirjoituksiksi kutsutaan. Kun tästä on selviydytty odottaa vapaus, jollaista emme ole koskaan ennen kokeneet. Tätä aikaa voi jokainen lukiolainen innolla odottaa.

Tiivistelmä ensimmäisestä kirjeestä nuoremmille

Olemme monesti ohjeistaneet nuorempia aiheessa kuin toisessakin. Mopoaivot mäkeen ja ykkösten autot ruutuihin. Nyt kuitenkin kun meidän aikamme on koittanut ja Halu jää nuorempien käsiin, ajattelimme, että on aika antaa elämänohjeita. Halikon lukion kevään abien 2022 ohjeita jälkipolville, olkaa hyvät!

- 1. Pitäkää huolta elämäne tasapainosta ja muistakaa oikeasti elää elämää** - mikään ei ole pahempaa kuin hukata useita vuosia liian vakavan asenteen takia. Lukio on väliaikainen ja nopeasti ohi menevä hetki, mutta senkin aikana on hyvä olla tietoinen omista ajattelutavoistaan ja niistä rajoitteista, joita mielessänne olette itsellenne kehittäneet. Minä hukasin osan itsestäni siksi, että seurasin ulkopuolisten toiveita siitä, miten elämässä edetään ja mitä valintoja pitäisi tehdä. Lopulta en enää tunnistanut, mitkä asiat oikeasti olivat unelmiani ja vahvuuksiani. Uskaltakaa tehdä eri tavalla kuin minä tein - mielen vapaus on yksi parhaista tunteista.
- 2. Jos ei jaks, ni koittakaa vaan jaksaa.**
- 3. Vielä voi vaihtaa amikseen!**
- 4. Nauttikaa vielä, kun voi!**
- 5. Muistakaa opiskella! Ootte reippaita!**

Pakolliset loppumuistelot

Kaipaamaan jäämme monia asioita. Olemme kauan lukion siipien suojassa kasvaneet ja yhteen olemme opettajia vastaan monesti liittoutuneet. Antakaamme tämä aika ja paikka abiturienteilta jääneille muistoille ja asioille, joita erityisesti jäämme kaipaamaan.

Tannista <3

Ihmisiä ja energiaa

Safkaa, säätämistä ja sosiaalisia kontakteja

Kahvihuonetta Lounastaukoja Kimarassa, Santalan tunteja ja yleisesti yhdessä tekemistä

Loputonta stressiä ja epäonnistumisen tunnetta :)

Ihmiset jäävät muistoihin

Iltalukio avaa uusia mahdollisuuksia

Monia kysymyksiä herää, kun esille nousee iltalukio. Kenelle se on suunnattu? Millaista opiskelu siellä on? Onko opiskelu siellä vaikeampaa? Keskusteluissa opinto-ohjaajan kanssa voi nousta esille iltalukio, kun kyse on kurssien suorittamisesta. Opinto-ohjaaja voi kehottaa tai suositella käymään kursseja myös siellä. Mutta miksi iltalukio?

Iltalukio tai toisella sanalla aikuislinja on samankaltainen kuin niin sanottu tavallinen päivälukio. Koko lukionkin voi suorittaa aikuislinjalla esimerkiksi työn ohessa. Tällöin on selviä eroja esimerkiksi vaadittujen kurssien määrässä, mutta melko moni päivälukiota käyvä opiskelee joitakin kursseja iltalukiassa. Lisäksi jotkut käyvät iltalukion kursseilla vain opiskelemassa ja kertaamassa, eikä tavoitteena välttämättä edes ole valkolakki.

Käytännössä opetuksessa ei ole juuri eroja päivä- ja iltalukion välillä. Salossa iltalukion ryhmien koko on aika pieni, yleensä alle kymmenen opiskelijaa, toki se riippuu oppiaineesta. Osalla kursseista opettaa jopa samat opettajat kuin päivälukiossakin, esimerkiksi itse opiskelin Maria Helinin RUB1-2-ryhmässä. Opetustapakin on samanlainen, paitsi tempo on nopeampi, sillä tunteja on vain kaksi kertaa viikossa.

Salossa iltalukiassa on pääosin tarjolla pakollisia kursseja. Joitakin kursseja ei ole myöskään tarjolla joka lukuvuonna: esimerkiksi tänä vuonna oli YH2 ja YH1, ja ensi vuonna tarjolla on YH3.

Toki motivaation pitää olla kunnossa, että jaksaa opiskella vielä illalla, vaikka takana olisi pitkä päivä koulussa.

Päivälukiolaisella on muutama syy käydä iltalukiassa. Yleisin on se, että lukiossa saattaa mennä joitakin kursseja päällekkäin. Esimerkiksi itselläni oli RUB1-2 ja ENA3 päällekkäin. On tietysti mahdollista suorittaa kurssi itsenäisesti, mutta jossain tapauksissa se on melko vaikeata, kuten kielissä tai aineissa, joissa on paljon opiskeltavaa ja omaksuttavaa, kuten yhteiskuntaopissa tai historiassa.

Opiskelijalla ei tarvitse olla mitään erityistä syytä tehdä kursseja iltalukiassa. Iltalukio sopii hyvin esimerkiksi, jos on tarpeeksi aikaa eikä keksi mitään muuta tekemistä, eli haluaa käyttää ajan hyväksi suorittamalla kursseja. Toki motivaation pitää olla kunnossa, että jaksaa opiskella vielä illalla, vaikka takana olisi pitkä päivä koulussa tai töissä.

Iltalukio sopii myös niille, jotka suorittavat lukiota kahdessa tai neljässä vuodessa. Kahden vuoden opiskelijalle se on erityisen tarpeellinen, koska voi suorittaa osan pakollisista kursseista siellä, sillä kurssit menevät väkisinkin päällekkäin.

Kun kerron muille, että jotkut koulupäiväni kestävät noin 12 tuntia, monet ihmettelevät ja kyselevät jaksamisestani. Ylipäänsä ajattelen, että jos murehtii paljon omaa jaksamista, se vaikuttaa jaksamiseen. Kaikkeen voi tottua, jos on halua. Eikä iltalukio vaikuta omaan unirytmiiini, koska iltalukion tunnit eivät kestä kuitenkaan kovin myöhäiseen iltaan. Iltalukio ei myöskään vaikuta vapaa-aikaani, koska tykkään opiskella uutta, ja on vain hyvä, että käytän aikaani hyödyksi.

Kaikkeen voi tottua, jos on halua.

Tavoitteeni on suorittaa lukio kahdessa vuodessa, ja iltalukio auttaa paljon siinä. Joitakin minulle tärkeitä kursseja menee päällekkäin, esimerkiksi FI3 ja RUB3. Joitakin kursseja olen käynyt iltalukiassa vain huvin vuoksi, esimerkiksi kävin kaikki pakolliset historian kurssit siellä.

Monet ajattelevat, että iltalukiassa on jotain vaikeaa. Todellisuudessa näin ei ole. Joillekin iltalukio on mahdollisuus suorittaa joitain yksittäisiä kursseja, ja joillekin se on mahdollisuus saada lisäkoulutusta. Omissa iltalukio-opinnoissani olen huomannut, että siellä on opiskelijoina myös vanhempia ihmisiä, joilta on jostain syystä jäänyt lukio aiemmin suorittamatta, ja opiskelijoita, jotka suorittavat kaksoistutkintoa eli ammatillista perustutkintoa ja ylioppilastutkintoa. Iltalukiossakin näkeekin, kuinka monenlaisia lukio-opiskelijoita on.

Sijoittamisen lyhyt oppimäärä

Nykymaailmassa raha kulkee niiden taskuihin, jotka sijoittavat. Siksi on harmillista, että koulussa ei sijoittamista juuri opeteta tai siihen kannusteta. Jokaiselle tulee jossain vaiheessa elämää hyötyä sijoittamistaidosta. Näillä vanhan kansan sijoitusopeilla pääset kärryille finanssiesi perusasioista.

Me opiskelijat olemme lyhyiden riemujen sakkia. Juhlistamme palkkapäiviä emmekä tiedosta vielä rahan todellista arvoa. Syömme lounasta muualla, vaikka ruokalasta nappaisimme aterian ilmaiseksi. Tarjolla on kuitenkin keino, jolla säästöt eivät ole aivan heti tuhlettavissa. Sijoittamalla voit parantaa rahojesi mahdollisuutta säästyä tulevalle itsellesi ottamalla hieman riskiä.

Miksi sitten laittaa rahansa kiinni johonkin, jonka arvo saattaa laskea tai jopa hävitä kokonaan? Olennaista on huomata, että kaikilla meistä on jo rahaa kiinni tällaisessa hyödykkeessä. Käteisen sullominen patjan alle tai rahan säilyttäminen pankkitilillä on jo omassa mielessään sijoittamista.

Valuuttojen arvoilla on kuitenkin paha tapa laskea nousematta ylöspäin. Leijonanosa tästä muutoksesta johtuu inflaatiosta, joka nostaa hyödykkeiden hintoja ajan myötä. Tämän kääntymistä deflaatioksi ei myöskään kannata odottaa, sillä modernin taloudellisen järjestelmän perustana on hintojen nousu. Erityi-

sesti talouden käydessä kuumana hinnat nousevat ja säästäjien ostovoima vähenee.

Loput valuutan arvon muutokset perustuvat eri valuuttojen arvojen väliseen muutokseen, johon valuuttasijoittamisen ai-noat voittomahdollisuudet perustuvat. Usein nämä voitot jäävät kuitenkin pieniksi, sillä rahanvaihtajat tarjoavat pienille asiakkaille markkina-arvoja reilusti huonompia vaihtokursseja käteis- ja verkko-ostoksissa. Tämän voi huomata, kun tilaat jotain dollareissa hinnoiteltua ulkomailta.

Sijoittamisen hyödyt perustuvat inflaatiota vastustavaan arvonnousuun, jota sijoitustuotteet tarjoavat. Sijoittajan tavoite on vähimmillään lieventää inflaation vaikutusta omaan ostovoimaansa ottamalla ylimääräistä riskiä. Eri sijoitustuotteiden riskitasot vaihtelevat, eikä kukaan pysty tarkkaan ennustamaan kaikkia mahdollisia riskejä, joilla on vaikutusta sijoitustuotteen arvoon.

Tärkeintä on muistaa, että sijoitukseen sisältyy aina riskejä.

Tilintäyttäjäksi osakkeenomistajaksi

Sijoitusintoni alkoi jo hyvin nuorena. Perheessani on ollut sijoitusmyönteinen ilmapiiri, ja muistan matkanneeni useamman kerran pankkiini tallettamaan niitä vähäisiä käteisvaroja, joita minulle oli alakouluaihana kertynyt. Tämä kiinnostus rahaan johti siihen, että aloin kiinnostua myöhemmin matematiikasta ja numeroista. Ymmärrän vielä nykyäänkin kaavioita ja abstrakteja matemaattisia konsepteja paremmin kuin maalaisjärkeä tai ihmissuhdetaitoja vaativia tehtäviä.

Isäni osti puolestani ensimmäiset osakkeeni ollessani kahdeksannella luokalla. Alaikäisten sijoittajien täytyy käydä kauppaa vanhempiensa välityksellä, sillä useimmat välittäjät estävät alaikäisiltä kaupankäynnin. Lisäksi alaikäisten ongelmaksi voi usein koitua vahva verkkotunnistautuminen, johon tarvitaan poliisilta saatava verkkovarmenne tai pankkitunnukset. Jos ei onnistu näitä itselleen haalimaan ennen 18 ikävuoden merkkipaalua, tulee sijoittaminen ajankohtaiseksi vasta täysi-ikäisenä.

Seurasin pörssin kehitystä ensimmäisten osakkeitteni kanssa rauhassa parin vuoden ajan hankkien lisää ainoastaan osinkojen kerryttyä. Aktivoiduin sijoittajana lukion ykkösellä vuonna 2020. Olin alkanut lukemaan Hesaria, ja taloussivut alkoivat maalata kuvaa synkästä vuodesta. Koronavirus oli alkanut levitä Suomessa, Uusimaa oli eristetty ja pörssit olivat reagoineet vahvasti. Näin mahdollisuuden ja odotin oikeaa hetkeä hyödyntää tätä osakkeiden arvostuksen laskua.

Tarkkailin historiallisia käppyröitä, volatilitteettilukuja, vakavaraisuusasteita ja analyytikkojen suosituksia. Kerroin isälleni, mitä haluan ostaa, ja huhtikuun alussa osakesalkkuuni oli tullut ensimmäiset omat hankintani. Tarkkailin haukansilmällä teollisuusvalmistaja Metson ja öljynjalostaja Nestein kursseja, joiden hyvään tulokseen oli nyt sidottu ensimmäisen oman sijoitukseni onnistuminen.

Puolen vuoden päästä oli jo selvää, että ajoitukseni oli ollut täydellinen.

Olin ostanut hintojen laahatessa aivan koronakriisin pahimmassa pohjassa. Talouden elvytystoimet olivat palauttaneet arvostusta oikealle tasolle, ja koronarokotukset olivat tuoneet toivoa kriisin päättymisestä. Kun alkuperäisestä sijoituksestani oli kulunut vuosi, oli ensimmäisen sijoitukseni arvo kaksinkertaistunut. Myin osuuteni Nesteestä ja ostin tilalle kahta muuta osaketta.

Nykyään leijonanosa omaisuudestani on kiinni osakkeissa tai osakepohjaisissa rahastoissa. Saan puhelimeeni päivittäin ilmoituksia markkinatilanteesta ja luen Hesarin taloussivuja vielä tarkemmin kuin kolme vuotta sitten.

Nyt kaksi vuotta koronan pahimman vaiheen jälkeen talous on romahtanut jälleen pohjalle. Niille, joilla on aikaa odottaa palautumista normaaliin, suositellen tilanteen hyödyntämistä. Arvostus laahaa maassa, mutta maailmantilanteen rauhoittuessa se tulee nousemaan. Edessänne on samanlainen mahdollisuus kuin minulla kaksi vuotta sitten. Kaikki on vain ajoituksesta kiinni.

Kokeneet sijoittajat voivat löytää erilaisia tunnuslukuja, mutta edes he eivät kykene ennustamaan koronavirusta, Ukrainan sotaa saatikka näiden tarkkoja vaikutuksia hyödykkeiden hinnoille. Tärkeintä on muistaa, että sijoitukseen sisältyy aina riskejä.

Yksi yleisimmistä varsinaisista sijoituskohteista on osake, joka vastaa tietyn suuruista osuutta yrityksestä. Osakkeiden arvo on sidottu yrityksen näennäiseen arvoon, johon on todellisen arvon lisäksi huomioitu tulevaisuusodotukset. Tulevaisuuden oletusten takia osakemarkkinoilla noteeratut hinnat reagoivat nopeasti tulosvaroituksiin tai maailmantilanteen muutoksiin.

Sijoittaminen on kärsivällistä odottamista, jonka tuottoja odotetaan vasta vähintään vuosikymmenen päästä.

Osakkeisiin sijoittava toivoo osakkeidensa arvon nousevan ja näiden maksavan osinkoa. Osinko on rahaa, jota yritys maksaa osakkeenhaltijoille. Osingonmaksulla yritys pyrkii nostamaan yrityksen markkina-arvoa ja vakuuttamaan sijoittajia yrityksen hyvinvoinnista. Osingonmaksulla jaetaan myös johtokunnalle palkkiota yrityksen tuotosta. Yrityksen ei tarvitse maksaa osinkoa, ja johtava hallintoelin (esim. EKP) voi kieltää osinkojen maksamisen tietyiltä aloilta kokonaan.

Sijoittaminen ei ole parhaimmillaan nopeaa kaupankäyntiä, jota käydään puolen tunnin pikakaupoilla. Se on kärsivällistä odottamista, jonka tuottoja odotetaan vasta vähintään vuosikymmenen päästä. Vaikka maailmanmarkkinat tulevat tänä aikana heiluttelemaan salkun komponenttien arvoja, ei näiden hetkellisten heilahduksien saa antaa säikäyttää. Äkilliset muutokset voivat olla hyviä hetkiä muuttaa tiettyjä osakkeita toisiin, mutta tällöinkin sitä kannattaa toteuttaa maltilla vero-seurauksista johtuen. Lisäbonuksena kärsivällinen sijoittaja saa voittomahdollisuuksiensa lisäksi mielenrauhaa, kun salkunhoitaminen ei vie aikaa tai vaadi jatkuvaa tarkkailua.

Opiskelijoilla on aikaa hyötyä sijoituksistaan enemmän kuin opinnot suorittaneilla ja pitkällä työelämässä olevilla. Tällöin pieni sijoitus voi nousta prosentuaalisesti suurempaan markkina-arvoon. Koska Suomen väestö ikääntyy vauhdilla, sukupolvemme ei usko koskaan saavansa eläkettä. Nuorena tehdyillä sijoituksilla voi ollakin paljon vaikutusta pidemmälle elämään. Lisäksi nuoret sijoittajat oppivat säästämään, kun sijoituksissa kiinni olevat eurot eivät enää ole houkuttelemassa kulutukseen pankkitilillä.

1. Aloita heti, kun taloudellinen tilanteesi mahdollista vähäisen riskinoton. Summien ei tarvitse olla suuria – jo muutamalla kymppillä pääsee alkuun.
2. Ole skeptinen ja vältä varmaksi väitettyjä sijoituskohteita. Sijoitukseen liittyy aina riskiä!
3. Muista, että tuotto-odotus ja riski ovat sidottuja toisiinsa. Korkea tuotto-odotus tarkoittaa korkeaa riskiä.
4. Silmäile talousuutisia ja pörssikursseja. Otsikot voivat paljastaa sijoitusmahdollisuuksia ja antavat kuvan taloudellisesta tilanteesta.
5. Aloita yksinkertaisemmista sijoituskohteista. Rahastot ja osakkeet ovat helppoja aloittelijan sijoituksia.
6. Älä säikähdä äkillisiä romahduksia! Hätiköiminen johtaa usein turhiin tappioihin ja vero-seuraamuksiin.
7. Ole kärsivällinen. Kautta historian talouskasvu saa kurssit liikkumaan pitkällä aikavälillä ylöspäin. Aika on ainoa tapa parantaa tuotto-odotusta ja vähentää riskiä hyvin hajautetussa salkussa.
8. Älä laita kaikkea omaisuuttasi yhden kohteen varaan. Hajauttamalla vähennät todennäköisyyttäsi menettää kaiken.

Hämärän valtaama

Lukemista lomalla loikoilevalle!

Sumun nahkasaappaat paljastivat sammaleiden alle piiloutuneen veden. Osocia käveli hänen edellään ja oli puhuvinaan hänelle, mutta Sumu tiesi Osocian loputtoman tarmokkuuden johtuvan ahdistuksesta. Osocia olisi tyynenä vähäpuheinen. Sumu itse oli oppinut pysymään tyynenä jo kahdeksan vuoden iässä, sillä sitä salamurhaajan koulutus oli häneltä vaatinut. Hän ei silti osannut saada edessään kävelevää prinsessaa rauhoittumaan.

“Eikö kahdeksan kertaa sen läpi käynti oo tarpeeksen tumman hiuspehkonsa takaa. Lehvästön välistä säteilevä valo korosti prinsessan loitsijanhymyä. Sumu katsoi Osocian piirteitä liian kauan ja kompuroi metsän juuriin.

Osocia käänsi katseensa Sumuun hymähtäen pörriösen tumman hiuspehkonsa takaa. Lehvästön välistä säteilevä valo korosti prinsessan loitsijanhymyä. Sumu katsoi Osocian piirteitä liian kauan ja kompuroi metsän juuriin.

“Nää juuret on kyl paljo todennäköisempi syy sille, että kuolema meidät erottaa”, Sumu virmisti kiroten juurakkoa, “vaikka diktaattoriseden linnaan murtautuminen salamurhan takia on kyl varmaa kakkosena.”

“Ja me ollaan edelleen tästä samaa mieltä?” Osocia tarkensi.

Saisit suostumaan minut mihin tahansa, Sumu ajatteli, mutta päätti sitten hetken olevan epäsoviva flirttailuun. “En mä aio kääntyä takaisin viime hetkellä, vapaa kansa anarkiassa tarkoittaa kuitenkin vähemmän kärsimystä joka taholle”, Sumu sanoi. Hän oli aina pitänyt vapautta arvossaan, vaikka Zatorian Varjoviiltäjänä hänellä ei varmaankaan ollut oikeutta niin ajatella. Itsehän Sumu oli viiltänyt kurkut auki kymmeniltä haltijoilta ja ihmisiltäkin ja riistänyt heidän vapautensa, vaikka ei ollutkaan siihen omasta tahdostaan ryhtynyt. Ehkä juuri siksi hän ei halunnut kansansa orjuutuksen jatkuvan yhtään kauempaa.

“Äläkä sano Oetaaria sedäkseeni”, prinsessa lisäsi naurahtaen kuivasti.

“Kyllähä sun sukujuures pitää jollain todistaa ollakses seuraava loitsija valtaistuimella. Muutenhan mun pitää löytää joku toinen kaunis kuningatar, jota kutsua ylhäisyy-

deksi, teidän korkeutenne.”

Osocia tönäisi Sumua, mutta Sumu tarttuikin hänen ranteeseensa vetäen prinsessan lähemmäs. “Ja vannot toimivasi henkivartijanani, kunnes kuolema meidät erottaa?” Osocia esitti painaen otsansa Sumun otsaan virmistään.

“Pidän sut hengissä tottakai. Mutta voin saada sut myös elämään.”

Linnan näköpiiriinsä saatuaan Sumu tarkisti tikarinsa osoittaen Osocialle sokeapisteet, joiden kautta prinsessa voisi saapua linnaan turvallisesti. Sumun tehtäväksi jäisi aiheuttaa häiriötä linnakkeen pääportilla ja eliminoida mahdollisimman paljon vartijoita. Salamurhaajan koulutuksella se tarkoittaisi kaikkia portille asetettuja vartijoita. Sillä välin Osocia etsisi Oetaarin käsiinsä. Sumun saapuessa paikalle diktaattori olisi toivon mukaan jo päässyt hengestään, sillä edes Zatorian Varjoviiltäjän kyvyistä ei välttämättä olisi apua loitsijan taikavoimia vastaan.

Osocian sormet puristivat kävelysauvaksi naamioitua sukukalleutta, joka kätki sisällään avaimen pimeään magiaan. Prinsessankin päässä liikkui samat kysymykset moraalista, mutta kumpikaan heistä ei aikonut käydä samaa keskustelua taas uudelleen. Oetaarin kadottua seuraisi sekasorto. Sumu ei kuitenkaan voinut enää katsella aivopestyä kansaansa tekemässä orjatyötä, jotta loitsijoiden eliitti saisi vuosisatojen viininsä, jalokivensä ja kylpynsä lasiammeissaan. Magiasta heränneet orjat saisivat maaseudun omiin käsiinsä ja korjaisivat satonsa omiin pöytiinsä nälkiintyneille lapsilleen. Sumu toivoi, että Osocia uutena haltijana pystyisi saamaan järjestyksen takaisin, ennen kuin rikollisuus kasvattaisi siipensä uudelleen. Sumu katsahti Osocian ikivanhaa puukeppiä. Iske pahaa pahalla, hän ajatteli. Sumu pystyi vain toivomaan, että hänen prinsessansa selviäisi sauvan käytöstä entisellään.

“Entä, jos minusta tulee seuraava hirmuvalti”, Osocia kysyi. Oli luonnollista, että haltijan asema loi ahdistusta prinsessan valmiiksi ahdistuvaan sydämeen.

“Sä oot suurisydämisin olento, kenet mä tunnen. Ei tule tapahtumaan.”

Sumu oli päättänyt päästää Zatorian Varjoviiltäjän irti viimeisen kerran. Tämä viimeinen kerta olisi ensimmäistä kertaa hänen omalla vastuullaan. Toinen vartija oli jo saanut nuolen silmästään läpi, ennen kuin ensimmäinen oli ehtinyt kaatua maahan. Seuraavaksi ruumiiksi muuttui muurin reunalla seisova univormupukuihin nainen, minkä jälkeen salamurhaaja ampui savupommin portin rautaristikon lävitse seinien sisäpuolelle. Muurin päällä seisovat vartijat tipahtelivat yksitellen reunalta alas nuolet kurkuissaan.

Sumu oli jo syöksynyt piilostaan kohti porttia, ennen kuin yksikään nuoli oli ammuttu takaisin. Mustapukuisena varjona hän kiipesi rautaristikon yli muurille kuin puuonselotti ja viilsi ylös kompuroineen naisen kurkun auki. Veri roiskahhti kiveykselle samalla kun Varjoviiltäjä torjui vartiotornista ammutut nuolet. Sydämensyke löi rytmin hänen liikkeilleen. Vartijoiden huudot ja vaikerrukset loivat soinnut tuolle rytmille. Sumu ei ollut koskaan pitänyt musiikista, mutta Zatorian Varjoviiltäjälle se oli kuin toinen koti. Hälytysjärjestelmän kellot alkoivat soida, kun Varjoviiltäjä hypähti muurilta alas laskelmoiduin liikkein tanssissaan. Hän veti kaksoistikarinsa huotrastaan syöksyen savun sekaan aloittaakseen verenvuodatuksen.

Minuuttien kuluttua hän veti viimeisen puuttuvan heittotikarinsa kiveyksellä makaavan ruumiin takaraivosta. Hälvenevä savu paljasti kolmisenkymmentä veristä ruumista, joista muutama vielä kouristeli ja vaikersi. Koko vartiosto lojui sikin sokin maassa niitettynä viljana. Sumua vaivasi se, että hänen sydämensä ei tuntenut pistosta ihmislauman surmaamisesta. Hän tiesi sen olevan väärin, mutta ei voinut olla nauttimatta adrenaliinista. Ehkä hän oli ajautunut jo liian kauas siitä selittämättömästä voimasta, joka sai ihmiset tekemään hyviä asioita. Hän pyyhki verta kasvoistaan rystysillään ja sylkäisi ja tiputtautui sen jälkeen viemäriverkostoon. Zatorian Varjoviiltäjä pakeni paikalta jättäen jälkeensä kylmeneviä vartaloita hurmeen kuorruttamina. Sumu ei ehkä pystynyt hyveisiin, mutta ainakin hän kykeni estämään vielä joitakin pahuuksia tapahtumasta.

Sumu veti maskin takaisin naamalleen. Viemäriin haju ei ollut pelkäättävää, vaan siihen sekoittui jotain luonnotonta ja mätänevää. Ilma kirveli silmiä, kun hän kapusi takaisin maan pinnalle ja saapui tyrmään. Lattialla lojui ruumiita. Salamurhaajan aiheuttamien ruumiiden sijaan näistä puuttui kuoleman läsnäolo. Missään ei näkynyt verta tai ruhjeita. Ensimmäinen ruumis oli vielä lämmin, joten Sumu päätteli sen olevan vain tajuton. Kahden muun vartijan kohtalo oli erilainen. Toinen oli halkaistu olkapäästä kylkeen siististi kuin sämpylä ja makasi lattialla kahtena palana. Näky tuntui Sumusta tusinan verran karmeammalta kuin hänen omat ruumiinsa veren puutteen takia. Kolmas vartija makasi silmät lasittuneina kohti kattoa reikä solisluunsa alapuolella. Ruumiin läpäisevä reikä oli kovertanut lattiaa. Sumu veti maskinsa alas, ja ruumiiden epäluonnollinen haju sai hänet ymmärtämään. Tasaista rytmiä lyönyt sydän sekoitti komppinsa totaalisesti. Hänen yleensä niin nokkela pääkoppansa muodosti vain yhtä sanaa: *Ei. Ei. Ei.*

Oetaar oli tiennyt heidän tulostaan. Hän oli halunnut heidän tulevan. Salamurhaajasta viis, loitsijan pahin uhka oli hän itse; Oetaarin ei tarvitsisi päihittää Osociaa, sillä hänen loitsijanluontonsa tekisi sen diktaattorin puolesta. Eikä Sumussa ollut tarpeeksi ihmisyyttä jäljellä, jotta hän voisi taistella prinsessan tulevia hirmutekoja vastaan. Sumun olisi pitänyt ymmärtää, hänen olisi pitänyt olla vähemmän Sumu ja enemmän se kurkunviiltäjä Zatorian hämärillä kaduilla. Jos Oetaarin vastassa olisi ollut kuka tahansa toinen Osocian sijaan, hän olisi ollutkin. Osocia oli ollut Sumun moraali-kompassin kultainen neula niin kauan, että Sumu oli unohtanut ajatella kuin rikollinen. Sumu risti sormensa, että hänen prinsessansa olisi vielä hengissä. Katumus maistui katkerana hänen hampaissaan. Kortit hänen hihassaan olivat kuuluneet väärään pakkaan, eikä nyt autanut muu kuin pelata huono käsi. Sumu ei ehtinyt viilettää rappusia alas asti. Pistävä kipu kyljessä sai hänet kierimään lopun kiviportaikosta alas.

Sumun näkökenttä täyttyi vuorotellen valoista, jotka katosivat mustaan, kuin jatkuva epämääräinen valosignaali. Takaraivo hakkasi. Hän arveli murtaneensa jalkansa, mutta kipu kyljessä oli niin julma, ettei hän voinut olla varma. Hän ei nähnyt, kuinka pahalta haava näytti, mutta terän kahvan muotoilusta päätellen kyseessä oli loitsijatikari. Veri tuntui tutun tahmealta ja lämpimältä, mikä sai hänen olonsa turvallisiksi. Hän pohti, katoaisiko hänen näkönsä kokonaan mustaan seuraavan valoallon jälkeen vai ehtisikö hän menettää tajuntansa verenvuodosta. Seuraavan välähdyksen mukana kuului vaikerrus, joka sai Sumun tajuamaan, että valoilmiot eivät olleet hänen päänsä sisäisiä. Kulmaisesta loisteesta himmetessä hän hahmotti sen lähteen tulevan viereisestä kammiosta. Sumu yritti liikkua lähemmäs oviaukkoa erottaakseen keskustelun.

“Neitokainen ei taida ymmärtää, miten diplomatiaa hoidetaan. Kansalaiset ohjeistetaan kirjoittamaan kirje pyöreän pöydän loitsijoille, mikäli heillä on sanottavaa.”

“Ja jostain syystä jokainen kirjoittanut ihminen vain mystisesti katoaa ja kirjoitukset hukkuvat postiin. Olet murhaaja.” Sumu huokaisi helpotuksesta kuullessaan Osocian äänen, vaikka siinä kuuluikin raastava kipu ja toivottomuus.

“Ihmiset eivät ansaitse paikkaa pyöreässä pöydässä. Niiltä tietämättömiltä olennoilta puuttuu kyky ymmärtää isoa kuvaa. Sellaisten paikka on palvelu meitä, joilla on tarpeelliset ominaisuudet päättää heidän puolestaan. Etkö sinä kultaseni ymmärrä, että ansaitset enemmän kuin puolustaa saastaisia alamaisia”, Oetaar lausui sanansa kuin olisi lukenut iltasatua tyttärelleen. Sumu pääsi vihdoin oviaukon luo nähdäkseen, mitä salissa tapahtui. Osocia seisoi polvillaan täristen Oetaarin magentanvärisen valon vangitsemassa. Prinsessan ilme oli vääntynyt tuskasta. Sumu kompuroi kiviseinästä taistelussa irronneiden lohkaroiden taakse piiloon. Oetaar astui kohti Osociaa oma valosauvansa ojossa. Osocia näytti hävinneen taistelun jo ajat sitten, sillä hänen oma keppinsä lojui kivilattialla monen askeleen päässä.

“Loitsijoilla on oikeus turvallisuuteen. Ihmiset ovat este turvallisuudelle. Ne saavat aikaan rikollisuuden. Salamurhakerhot ja oopiummarkkinat, maailmamme tahra. Mutta sinä taidat olla jo menetetty tapaus. Murhaajaystäväsi on saanut sinut lapsoseni menettämään ymmärryksi”, Oetaar puhui hitaasti. Sumu oli tavannut monia hänen kaltaisiaan miehiä, puhumassa suurissa saleissa asioista, joihin he eivät olleet perehtyneet tarpeeksi edes puhuakseen, mutta joista he saivat niin suuret aplodit, että eivät kokeneet sille olevan tarvetta. Oetaar asetti toisen kämmentensä sauvalleen. Verivanasta ja huimauksesta huolimatta Sumu ei pystynyt katsomaan prinsessansa kohtaloa sivusta. Zatorian Varjoviiltäjä lähti viimeiseen syöksyynsä kohti kuningasta. Sumun miekka kalahti lattialle ja samalla Oetaarin pää vierähti loitsijan harteilta. Sumu kaatui lattialle, ja tikari hänen kyljessään tuomitsi sen hänen viimeiseksi sijakseen.

Sumu tiesi, että pahin kipu on se, mitä ei voi tuntea, eikä hän enää tuntenut jalkojaan. Murtuneen sääriluuun kipu oli kadonnut kaiken muun kivun mukana. Mutta kivulialta näytti se ilme, joka Osocian kasvoilla nyt näkyi. Ja-

loilleen noussut prinsessa poimi sauvansa lattialta, mutta hänen silmänsä olivat naulattuina Sumuun. “Se ei ollut sinun taistosi.” Matala ja uhkaava ääni ei muistuttanut Osocian omaa soinnukasta puhetta. Kulmaisina loistavat verisuonet kehystivät hänen silmiään. Osocian silmäpari oli täynnä loitsijan verenhimoa. Hänen olisi pitänyt tulla ilman sauvaa. Oetaar ei ollut mestannut vartijoita tyrmässä. Se oli ollut Sumun kultainen prinsessa. Loitsijaa ei voinut pysäyttää, kun magia oli ottanut vallan. Sitä seurasi aina loputon jano, jota ei voinut sammuttaa. Se vei sielun mukaanaan. Sen sielun, jota Sumu oli rakastanut.

Osocia lähestyi kohti Sumua katse täynnä jotakin niin epä-Osocia-maista, mutta silti Sumulle tuttua. “Osocia...” Sumun ääni oli käheä, kun hän yritti tavoittaa Osociaa esiin jostain kaukaa loitsijan sisältä. Osocia irvisti: “Ihminen.”

Prinsessa kyyristyi osoittamaan kultaisena loistavan sauvan kohti Sumua. Se oli Sumun loppu. Viimeinen isku. Mutta iskua ei koskaan tullut. Sauva putosi prinsessan kädestä kolahtaen kivilattiaan, ja hän lyyhistyi maahan Sumun viereen. Tyhjä huone täyttyi Sumun nyyhkytyksistä. “Anteeksi, anna anteeksi!” Sumu ulvoi, “Osocia!” Hänen katkonainen äänensä kaikui tyhjässä kiviseinäisessä huoneessa. “Osocia, Osocia”, kaiku vastasi ilkkuen. Prinsessa piteli kurkkuaan käsillään yrittäen pitää magian mustaaman veren sisällä loitsijatikarin viiltämässä viillossa. Hän yski vajoten tummanväriseen lätäkköön heidän välissään. Punainen hurme sekoittui mustaan, kun Sumun kylki pulposi siitä, missä loitsijatikari oli töröttänyt. Hän haki verisen kätensä Osocian poskelle, toistaen yhä prinsessan nimeä. Osocia pyristeli vielä hetken ja jäi sitten silmät lasituneina tuijottamaan Sumun keltaisia kissansilmäiä. Minä lupasin. Maailma päättyi kylmälle kiviselle lattialle. Ehkä he kulkisivat käsi kädessä manalan suuressa tuhossa. Ehkä he ansaitsisivat sen. Ehkä heidän ei kuulunut sorkkia maailmanjärjestyksestä. Kyynelten suola viimeisenä tuntemuksestaan Sumu sulki Osocian silmät ja antoi pimeyden viedä heidät loppuunsa.

TEKSTI JA KUVITUS
HILKKA LIPIÄINEN

Kristalleista apua opiskeluun?

Harva tietää, mitä voimia kristalleilla on. Niitä pidetään vain pieninä erivärisinä kivinä, joissa ei ole mitään erikoista. Nehän ovat vain kiviä. Siltä ne ehkä näyttävät, mutta ne ovat paljon muutakin. Jokaisella kristallilla on omanlaista energiaa. Energiat auttavat kristallin kantajaa erilaisissa asioissa. Jotkut hoitavat omalla energiallaan, toiset lisäävät onnea. Ja tietenkin on myös sopivia kristalleja kouluun! Kukapa ei haluaisi pientä lisäboostia keskittymiseen, muistamiseen tai rohkeuteen koulupäivän aikana?

Kun keskittyy tunnilla, kotiin jää vähemmän opiskeltavaa, ja koulussa käymisestä on silloin enemmän hyötyä. Keskittyminen voi olla useinkin haastavaa, vaikka vähäisten yöunien jälkeen, tai nälkäisenä on miltei mahdoton yrittää keskittyä. Onneksi nämä taskuun mahtuvat kivet voivat antaa energiaa pitämään ajatukset kurissa ja katseen taululla!

Tunnettuja keskittymistä kasvattavia kristalleja ovat fluoriitti, hematiitti, amatsoniitti ja mokaiitti

Tunnilla opiskellun asian muistaminen koulun jälkeen on pakko olla yksi vaikeimpia asioita mitä opiskeluun tulee. Saatat matikan tunnin aikana muistaa jokaisen juuri opitun laskukaavan, mutta kotiin tullessasi kaikki on unohtunut ja joudut suurin piirtein opiskelemaan asian uudestaan alusta asti. Kristallit voivat auttaa sinua opitun muistamisessa.

Hyviä kristalleja muistin avuksi ovat Lapis lazuli, kalsiitti, hematiitti, pyriitti, karneoli.

Koulussa tärkeintä ei ole pelkkä tuntiin keskittyminen ja opitun muistaminen. Ryhmä- ja parityöt ja muu sosialisoituminen ovat iso osa opiskelua. Pitää olla rohkeutta ja itsevarmuutta oman mielipiteen sanomiseen ryhmässä. On hyvin vaikea osallistua ryhmätyöhön, jos ei uskalla puhua ryhmäläisilleen. Myös kavereita on vaikea saada, jos ei ole tarpeeksi rohkea. Monet kristallit auttavat olemaan rauhallisempi, itsevarmempi ja rohkeampi. Ne auttavat myös epäroinnin sekä muun negatiivisen ajattelun vähentämiseen.

Rohkeutta ja itsevarmuutta lisääviä kristalleja ovat esimerkiksi sodaliitti, ruusukvartsi ja aurinkokivi.

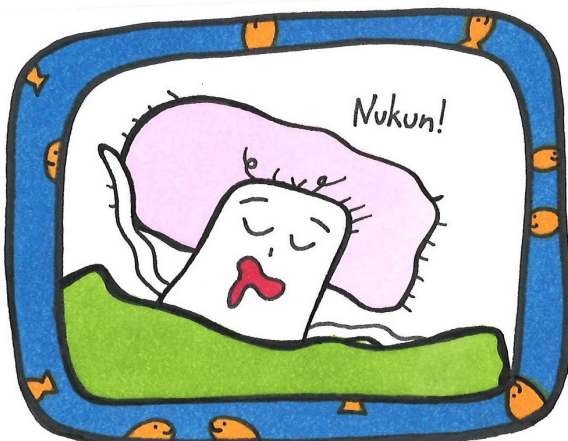
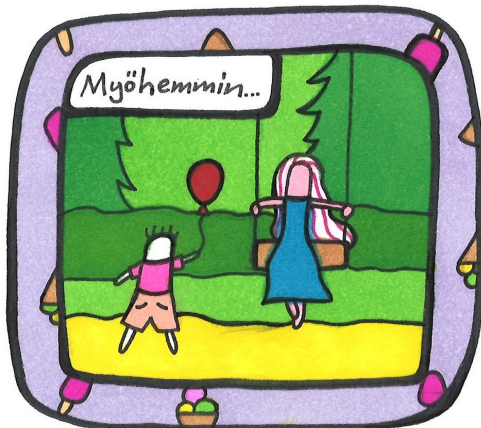
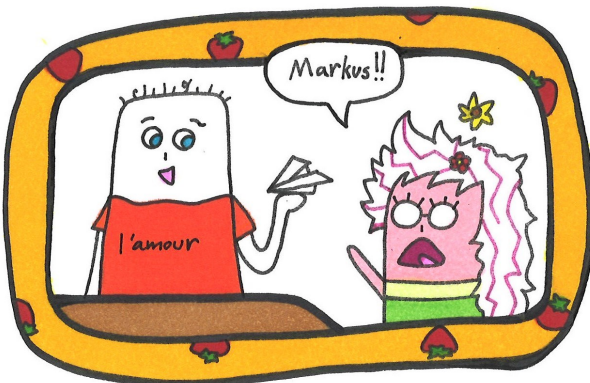
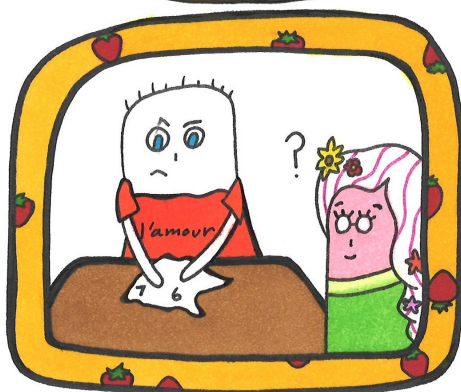
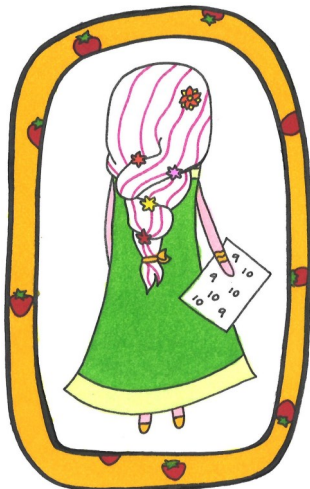

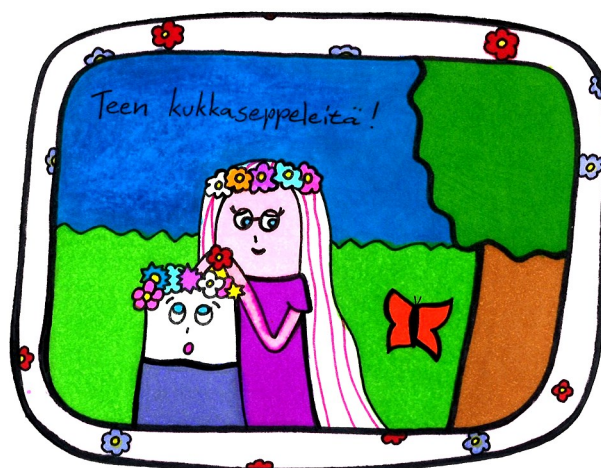
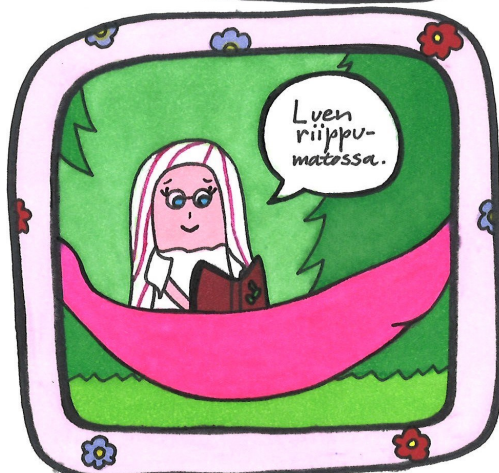
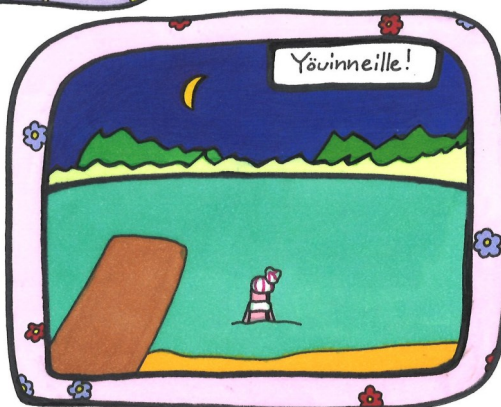
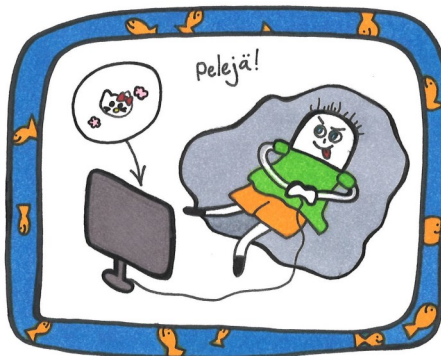
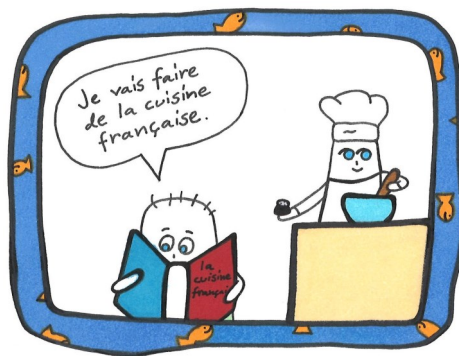
Keräilijöiden lemppari

Vaikkaet uskoisi kristalleihin ja niiden energiaan, niihin voi silti olla hauska tutustua pelkästään jo niiden erilaisten värien ja kuvioiden takia. Niiden etsiminenkin on hauskaa! Niitä voi nimittäin löytää myös maasta, joesta tai purosta.

Kuitenkin kristalleihin kuuluu myös paljon muutakin kuin pelkkä keräily. Kiviä voi esimerkiksi puhdistaa ja ladata. Lisätietoja voit löytää keijukoto.com-sivulta!

Manteukku Sarjis

Viivi ja Markus
luontokävelyllä <3

Halun henkilöstö 2021-2022

Rehtori

LEINO ARI historia ja yhteiskuntaoppi

Opettajat

HELIN MARIA ruotsi, saksa, elämäntietä, opiskelijakunnan ohjaaja
HÄMÄLÄ SARI englantia ja ranska
JÄRVENPÄÄ JOUKO tietotekniikka
KUUSELA SUSANNA äidinkieli ja kirjallisuus
LASSILA SATU-MARJA liikunta
LEINO IKU liikunta
NIITTONEN RIIKKA kuvataide
NOJONEN SARI englantia ja venäjä
NURMI EERO matematiikka, fysiikka ja tietotekniikka

PITKÄNEN SANNA biologia, maantiede ja terveystieto
ROSENQVIST TEIJA opinto-ohjaus
SANTALA MARJA uskonto, psykologia ja filosofia
SILEN ANNIINA historia ja yhteiskuntaoppi
SYRJÄLÄ JOSEFIINA erityisopetus
TANNINEN JOUKO fysiikka ja kemia
TAURIAINEN MARIKA äidinkieli ja kirjallisuus, vararehtori
TINELL PÄIVI musiikki
TORNBERG ESA pitkä matematiikka
VUORIO HELGA ruotsi ja saksa

Muu henkilökunta

LAUKKANEN KRISTIINA kouluterveydenhoitaja
RAUTAJUURI ANU-MINNA psykiatrinen hoitaja
SUVANNE HILKKA koulupsykologi
SALONIU ELINA / VUORISTO ANTTI kuraattori
VERHOLA SOILE kurssisihteeri
JOKINEN LEENA laitoshuoltaja
MÄENPÄÄ MIIA laitoshuoltaja

Tutorit

21 **ANDERSSON HILDA**
LOBKO STEFAN
MELAVA IDA
MÄKINEN MOONA
PUUSA ELVIIRA
SORVARI ANNI
URSIN INKA

20 **NIEMINEN PEPPI**
NURMI IIDA
RANTANEN AINO
SOLAS SINI
SUOMINEN MILO

Luottamusopiskelijat

21 **A KANGAS ELVIIRA, ANDERSSON HILDA**
B LOBKO STEFAN, MÄKINEN MOONA
C RÄISÄNEN EMILIA, PIETIKÄINEN VEETI

20 **A HERRANEN KRISTO, HÄMÄLÄINEN EINO**
B NIEMINEN PEPPI, NURMI ANNI
C TALVINIEMI ENNI, SAASTAMOINEN EETU

19 **A AHDEALA NELLA, AHONEN JANI**
B OINONEN JANETTE, KUUSISTO HELMI
C VAINIO VENLA, SALMINEN JUHO-PEKKA

Hallitus

BYTYQI LINDOR
GÜLDOGAN GIANCARLO
HERRANEN KRISTO
ISOTALO ANTTI-JUSSI
KALLIO ADA
MERIVIRTA ILMARI
PIETIKÄINEN VEETI
RÄISÄNEN EMILIA
SILENIUS PENNINA

Lukuvuosi 2022-2023

Työ- ja loma-ajat

SYKSY	to 11.8–to 22.12.2022	
	itsenäisyyspäivä	ti 6.12.2022
	syysloma	vko 42 (17.–21.10.)

KEVÄT	ma 9.1–la 3.6.2023	
	talviloma	vko 8 (20.–24.2.)
	pääsiäisloma	7.–10.4.
	helatorstai	to 18.5.

Jaksot ja päättöviikot

JAKSO	KESTO	PÄIVÄMÄÄRÄT	PÄÄTTÖVIKKO	KURSSIARVOSANAT	UUSINTAKUULUSTELU
I	36 pv	11.8.–29.9.2022	21.9.–29.9.2022	to 13.10.2022	pe 28.10.2022
II	36 pv	30.9.–25.11.2022	17.11.–25.11.2022	ma 12.12.2022	pe 16.12.2022
III	39 pv	28.11.2022–6.2.2023	27.1.–6.2.2023	to 16.2.2023	pe 3.3.2023
IV	37 pv	7.2.–5.4.2023	28.3.–5.4.2023	to 20.4.2023	pe 28.4.2023
V	39 pv	6.4.–3.6.2023	24.5.–1.6.2023	pe 2.6.2023	ti 6.6.2023

Tuntikaavio ja oppitunnit

KELLO	MAANANTAI	TIISTAI	KESKIVIKKO	TORSTAI	PERJANTAI	KELLO
8.05-9.20	1	5	7	6	7	8.05 - 9.20
9.30-10.45	2	6	3	1	4	9.30 - 10.45
10.50-12.05	3	1	4	2	5	10.50--12.05
12.05-13.00	R u o k a i l l u					12.05-13.00
13.00-14.15	4	2	5	3	6	13.00-14.15
14.25-15.40	7	8	9	10	11	14.25-15.40
-15.55						-15.55

Oppituntien pituus 75 min tai 90 min. Riveillä 8-11 on mm. liikuntaa, Halu-kuoro, Halulehti, tietojenkäsittelytiede.

Kelan tuet abeille

Jos koulumatkasi yhdensuuntainen pituus on yli 10 kilometriä ja kustannukset yli 54 € kuukaudessa, voit saada koulumatkatukea. Tuen omavastuuosuus on 43 € kuukaudessa. Kurssisihteeri ottaa koulumatkatukihakemuksia vastaan taas elokuussa. Lomakkeen löydät kansliasta tai Kelan nettisivuilta. Oppimateriaalilisän hakemisesta lisätietoja Kelan nettisivuilta. (Huom! Sama ohjeistus ei koske oppivelvollisia lukion syksyllä 2021 aloittaneita ja syksyllä 2022 aloittavia.)

Lisätietoa ja ensi lukuvuoden oppikirjaluettelo koulun nettisivuilta

<https://peda.net/salo/koulut/halikon-lukio>

Sanat sekaisin ja senat sakaisin

Halikon lukiosta hyvää päivää. Halulehden uusin numero julkaistaan kesäkuun alussa. Tästä huolimatta lehden vetonaulaa "Sanottuja" on alettu valmistelemaan jo hyvissä ajoin. "Sanottuja"-sivuille on koottu henkilökunnan ja opiskelijoiden sanomisia kuluneelta lukukaudelta, ja tämän kevään aiheita ovat olleet muun muassa hiihtopaikat, elämän tarkoitus ja lampaan aivot.

"Sex! You always have to have sex!" ~ **Nojonen**, ENA9

Valter Ahonen kahvihuoneessa: "Nykyisin se on kuppa ja seittemän muuta, ku on korona."
Roni Kähkönen: "Kunnon värisuora."

"Olis kaks videoo: toinen asiallinen ja toinen karmee läppä." ~ **Santala**, PS4

"Kuivaa kädet huolella lämpimällä vedellä." ~ **Pitkänen**, BI4

"Pitäis potkasta persuksille ja nostaa rinnoista seinälle, että nyt pitää ruveta hommiin." ~ **Tornberg**, MAA4

Aki Tuominen MAA16-kurssin tunnilla: "Kehonosista saa muute hyvin palkkioita."

Kristo Herranen: "Juu, oon kuullu, et maksasta saa 200 000 € ja niitähän on kaks... Eiku olikse se sittenki munuainen?"

Nurmi: "Kannattaa selvittää, mitä elimiä luovutat. Ton takia koulussa opetetaan biologiaa."

"Silleen ku kaikki tiet vie Roomaan, nii kaikki tie vie **Ariin**." ~ **Laura Nummenpää**, kun abit koristelivat koulua penkkareita varten

"**Sari** riisuu ensin, niin otetaan sitten kuva." ~ **Tauriainen**, Pukeudu samaksi -päivänä

***Opiskelijakunnan hallitus** pohtii WhatsApp-ryhmässään, mihin heidän kannattaisi laittaa postilaatikkonsa. **Helin** päätti kantaa kortensa kekoon ja osallistui keskusteluun kysymällä, mihin hänen kannattaisi mennä Salossa hiihtämään*

"Jos te harhautatte Kelaa, voi käydä huonosti." ~ **Rosenqvist**, OPO1

"Ehkä ette hahmota kolmiulotteisuutta, ku teillä on semmoset nörttiniskat, että pää ei käänny." ~ **Tornberg**, MAA15

"Nyt he (abit) ovat kokeneita kettuja!" ~ **Ari Leino** auditoriossa, kun jaettiin abidiplomeja

Nurmi: "Tehääks siel (Dipolissa) ahkerasti tehtäviä?"

Tanninen: "Ei, katoin vaa mikä ihmeen pornofilmi siel pyörii."

"Olen jo Freudin toisessa kognitiivisessa kehitysvaiheessa." ~ **Lindor Bytyqi**

"Äläkä sitten selitä sinne (koevastaukseen) mitään liirum laarumia." ~ **Nojonen**, ENA11

"Jos oot aamulla yhtä sekasin ku **Kalle**, nii lue (yo-kokeisiin) ilta-päivällä." ~ **Rosenqvist**, OPO1

"Onkohan **Pitkänen** naimisissa? Must tuntuu, et **Myy** on sen elämänrakkaus." ~ **Kristo Herranen** Halulehdessä

Nurmi MAA16-kurssin ensimmäisellä tunnilla, kun taululla näkyi pino 500 € seteleitä: "Tää kuva on siis mun kotoota... No ei vaikaan, mut siihen pyritään."

Kuusela piti äikän suullisessa kuulustelussa mielikuvaharjoituksen, jossa ideana oli miettiä erilaisia vaiheita äikän lukutaidon yo-kokeessa: "Mitäs me sitten tehdään, kun ollaan todettu, että kokeessa ollaan? Toisessa ryhmässä on tehty itsemurha, lähdetty menemään ja isketty nyrkki näytön läpi."

"Elämässä on vain kaksi tarkoitusta: elää ja ottaa kuvia kisuista." ~ **Stefan Lobko**

"Ai mikä on suullinen kuulustelu? Sellanen ristikuulustelu, missä säihkin teitä lampuilla silmiin, ja jos ei tuu oikeeta vastausta tarpeeks nopeasti, niin hutkitaan karttakepillä." ~ **Pitkänen**, TE3

"Te (opettajat) voitte tehdä oman kalenterin, mis lasketaan aikaa eläkepäiviin." ~ **Jesper Hurula**, OPO1-kurssilla, kun **Rosenqvist** tiedusteli, ovatko abit tekemässä kalenteria jäljellä olevista koulupäivistä

Tornberg MAA7-kurssin tunnilla, kun aamulla oli ollut liukasta: ”Nykyään ajetaan ihan pissassa, kun etelään tulee vähänkin lunta. Vaikka tietkin suolataan, sekin on ihan turhaa, jos ei liukkaalla osaa ajaa. Sais liikkua kävellen tai vaikka luistellen.”

”Ai eipäs ollukaa (oikea vastaus). Olis ehkä kannattanu lukea kysymys, ennen ku alan selittämään tehtävää.” ~ **Nurmi**, MAB9

”Niin kun **Häykkä** sano: ’Leipä on pitkä, mutta kapea’.”
~ **Joonas Saarinen** kahvihuoneessa

***Hilkka Lipiäinen** ja **Milo Suominen** pelaavat Aliasta*

Milo Suominen: ”Eläin, miksi vampyyri muuttuu.”

Hilkka Lipiäinen: ”Ihmissusi.”

Milo Suominen: ”Eläin!”

Hilkka Lipiäinen: ”Lepakkomies!”

***Ykköset** keskeyttävät FY8-kurssin tunnin kysymällä saavatko he ottaa **Tannisesta** kuvan terveystiedon tunnin tehtävää varten*

Tanninen: ”Mitäköhän tämä tehtävä koskee?”

Yksi ykkösistä: ”Piti ottaa kuva jostain, mikä tekee iloiseks.”

Kristo Herranen, MAA16: ”Otan pankista miljoonan lainan ja laitan kaiken ruletissa punaiselle. Jos häviän, tuplaan lainan ja laitan uudestaan, niin kauan kunnes voitan. Hullukaan ei tätä tekisi omalla rahalla, mutta pankin rahalla teoriassa hyvä idea. Kukaan ei vaan anna lainaa.”

Nurmi: ”... Kiinnostava idea.”

”Onneks pojat pääsee kohta armeijaan. Siel kusta housuun, jos ei osaa käydä vessassa oikeeseen aikaan.” ~ **Tornberg**, MAA4

”Me käytiin vähä juosten pissaten tätä, tälle ei niin alatyylisesti sanottuna.” ~ **Tauriainen**, ÄI9

”Jumalauta, täällä ei kiroile muut kun minä!” ~ **Tanninen**, FY8-kurssilla, kun joku opiskelijoista kiroili

”Jos nyt otetaan vaikka kuusjokelaisia - tää on nyt tulenarkaa hommaa - ja verrataan niitä johonki kokkilalaisiin...” ~ **Pitkänen**, TE3

”Mä niin haluaisin tilata Australiasta lampaan aivot, mut must tuntuu, et se on vähän kallista puuhaa.” ~ **Santala**, PS5

”Ettehan te tytöt katso opettajien bikinikuvia?”
~ **Tinell** bändikurssilla, kun osa ryhmän tytöistä keskusteli opettajista ja bikineistä

Kristo Herranen YH4-kurssin tunnilla: ”Mutta serkun kanssa voi mennä naimisiin.”

Silen: ”Niinhän se menee, että mitä serkumpi sen herkumpi.”

”Mulla lukee mun tekstissä ’Up in the ass of Timo’.”
~ **Kasper** Paassilta, aikän kirjoitustaidon kokeen jälkeen

”Mulla on sellanen yksinkertainen muistisääntö, että lyhyt adjektiivi on sellanen, mikä näyttää lyhyeltä ja pitkä on sellanen, mikä näyttää pitkältä.” ~ **Nojonen**, ENA11

Kadonneet kaksoset

Antin isä
sarjasta
Hullu - hullumpi - yläaste

Eero Nurmi
Matematiikan lehtori

”Vasenkätiset, silmä ylös!” ~ **Pitkänen**, BI4

Silen: ”Laittakas vielä ennen koetta kännykkä pois taskusta.”

Aki Tuominen: ”No mul on kaks.”

Silen: ”Ai onks toinen burneri vai?”

”Mikä on **Eero Nurmen** sukunimi?” ~ **Stefan Lobko**, FI3

KOONNUT
KRISTO HERRANEN
HELMİ KUUSISTO
AKI TUOMINEN

KUVAT
KOULUN KUVAGALLERIA

Kesä on tunnetusti menemisen aikaa, joten Halulehti kyseli opiskelijoilta ja henkilökunnalta matkakohdevinkkejä tulevalle kesälle. Vastaukset olivat todella monipuolisia, joten kaikille löytyy varmasti jokin käymisen arvoinen kohde!

Stefan Lobko: "Halun pingishuone." **Veeti Pietikäinen:** "Ei ainakaan Kouvola." **Miro Jalonen:** "Torigrilli. Hyvät ruuat, iloinen henkilökunta ja hauskoja ihmiskohtaamisia erityisesti yöaikaan." **Silja Hiljanen:** "Kokkila." **Kristo Herranen:** "Auschwitz. Todellisuus iskee kuin nyrkki päin kasvoja." **Lotta Broens:** "Kolin kansallispuisto (hieno näköala)." **Aki Tuominen:** "Mathildedal Alpakka." **Ada Kallio:** "Wiurila <3 ravintola ja miljö." **Johannes Mänkäri:** "Kuntosali." **Emma Röntynen:** "Käymisen arvoinen paikka kesälle mielestäni on mikä tahansa ulkoliikuntapaikka monen kaverin kera, esimerkiksi ratsastustalli tai frisbeegolfrata. Ei ole väliä, mitä teette, sillä pidätte toisillenne seuraa joka tapauksessa ja saatte aurinkoa kaiken kukkuraksi." **Jesper Hurula:** "Captain Nemo." **Sampo Niinimäki:** "Turun KFC." **Sari Nojonen:** "Madeira, koska luonto siellä on aivan ainutlaatuinen." **Alice Schwartz:** "Kannattaa käydä Kemiön ja yleisesti Turunmaan saaristossa, jos tykkää veneilystä ja haluaisi mukavan kohteen suhteellisen läheltä. Esimerkiksi Sandön on Saaristomeren kansallispuiston hiekkasaari, jonka itäkärjessä on pitkä matala särkkä. Saari on suosikkikohteeni alueelta." **Teija Rosenqvist:** "Härjånvatsan uimaranta Kiikalassa. Voit uida, sauna ja ostaa herkkuja kioskista." **Soile Verhola:** "Mathildedalin Ruukkitehtaat." **Miia Mäenpää:** "Hanko - ihanat uimarannat." **Josefiina Syrjälä:** "Metsä. Suosittelen käymään metsässä. Älä tee siitä somepäivitystä, vaan nauti hetkestä. Hengitä rauhassa, kuuntele luonnon ääniä, istu kannolle ja katsele luontoa ympärilläsi. Halaa itseäsi ja kerro, että sinä riität ja olet rakkauden arvoinen, koska olet olemassa." **Jenna Syrjälä:** "Auringonsillat ja kimpsu-iiht." **Päivi Tinell:** "Pyörät esiin ja Saariston rengastielle! Kenties tavataan Korppoossa torikaffella?" **Jani Ahonen:** "Viva Las Vegas, Danny Ocean style. Isolla porukalla paikan päälle ja takasin bisnesluokassa (palkataan ammattilaisia)." **Joonas Saarinen:** "Padva Beach." **Kalle Sova:** "Mikä tahansa muu kuin Lohja :)" **Antti-Jussi Isotalo:** "Nummijärvi, kylä siinä." **Milo Suominen:** "Mun sänky ;)" **Matias Lang:** "Märyn frisbeegolfrata." **Helga Vuorio:** "Kupittaa ja Sappalinnan maauimalat sekä JukuPark." **Sari Hämälä:** "Tervemenoa Ouluun ja Nallikariin. Siellä on upea Hiekkaranta." **Annika Mattila:** "Lappeenrannan Hiekkalinna." **Anniina Silen:** "Suosittelen ehdottomasti Liedon Vanhalinnaa kesäpäivän viettoon. Kiipeä linnavuorelle ja kierrä jokin kulttuuripoluista (esim. arkeologiapolku) vuoren juurella. Kesäkahvila on jo nyt auki ti-su 10-18 ja laitumella on keskikesällä lampaita!" **Leena Jokinen:** "Hanko - kauniit merimaisemat ja Hangon regatta." **Janette Oinonen:** "Halikon Lidl (tuu moikkaamaan, olen töissä)" **Sanna Pitkänen:** "Jurmo, Utö tai jokin muu ulkosaaristokohde. Melkein kuin olisi ulkomailla: monet puhuvat vierasta kieltä (sitä toista kotimaista), pääsee laivalle (yhteysalus) ja maisematkin poikkeavat totutuista!" **Venla Vainio:** "Porvoon vanhan kaupungin pienet kadut. Vanhojen puutalojen vierustamat kadut rauhoittavat mieltä." **Joko opiskelija tai henkilökunnan jäsen, koska Formsissa luki "Armfeltinkoulu Sijaiset" (pääepäily on Iku, mutta jos näin ei olekaan, niin tule rohkeasti ilmiantamaan itsesi vaikka pullopostilla!):** "Ehdottomasti SalPan kotipelit urheilupuiston stadionilla ovat kokemuksen arvoisia!" **Iona Sala Carballude:** "Catalonia! It's a beautiful place and different from Finland." **Veeti Väkiparta:** "Myllytjärvi." **Helmi Kuusisto:** "Aja autolla Saariston Rengastietä, ja jos haluat oikein repästä, niin valitse sellaiset lossit, joita menee vaan pari kertaa päivässä. Eihän siinä välttämättä niitä maisemia ehdi kattomaan, mutta siitä saa ihan kivan adrenaliinipuuskan ja jännitysmomentin, kun pitää ajaa lujaa kapeita teitä, jos haluaa päästä yöksi kotiin (ei heikkohermoisille eikä varsinkaan hitureille)" **Eetu Saastamoinen:** "Kolin kansallispuisto." **Juuso Laanti:** "Helsinki." **Hilkka Lipiäinen:** "Terapia olisi aika monelle teistä elämää avartava kokemus, kannattaa harkita siellä käymistä ;D" **Marika Tauriainen:** "Vierailu Bengtskärin majakalla on elämys – suosittelen parin päiväviisiin kokemuksella! Majakkasaarella voi myös yöpyä, mutta tämän kesän majakkayöt on kai jo myyty loppuun. Ja jos merimatka ei kiinnosta, Lapin yötön kesäyö on aina huikea kokemus."

Halulehti toivottaa aurinkoisia kesäpäiviä kaikille!
Tavataan taas koulun penkillä torstaina 11. elokuuta.